

บทที่ 3

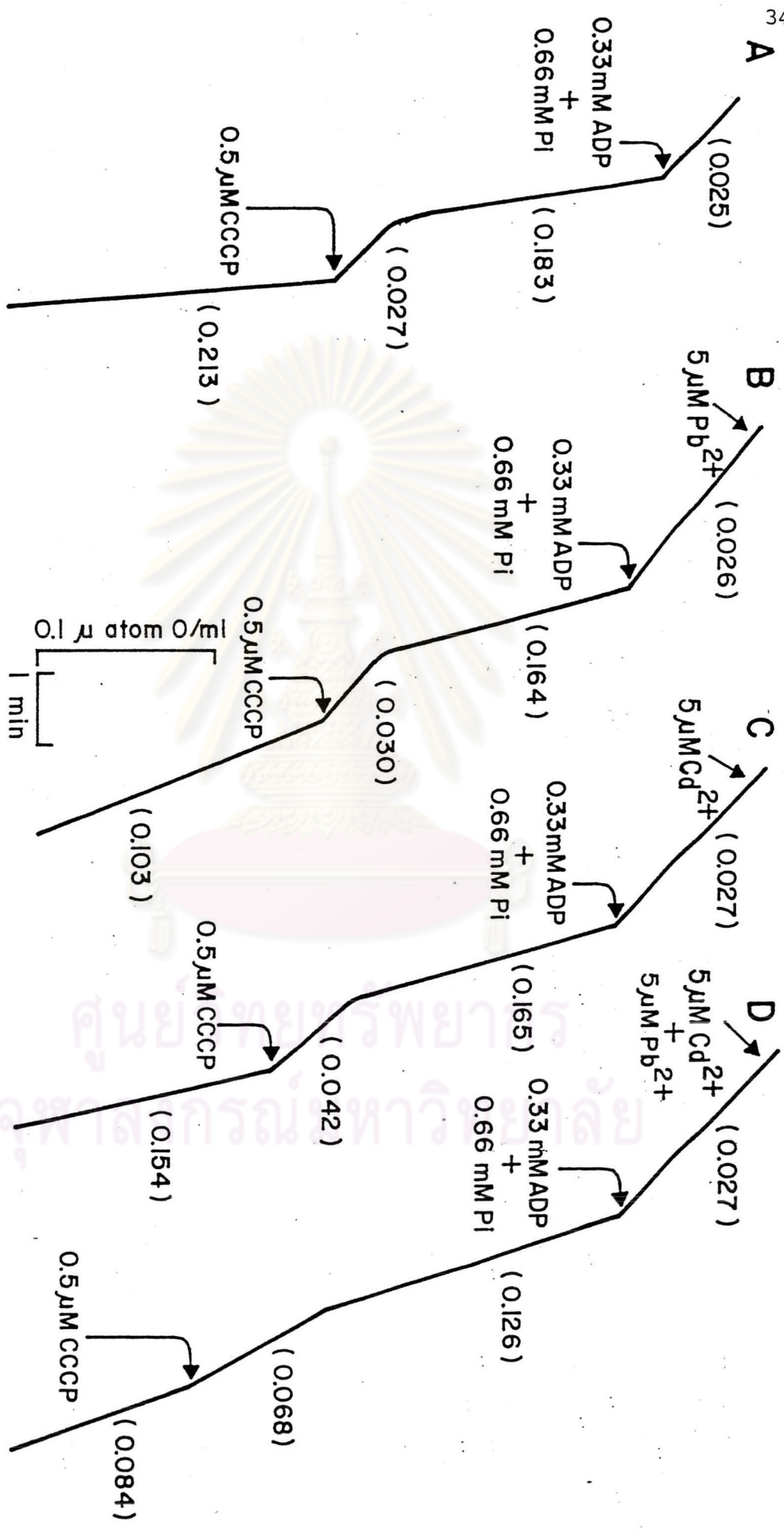
ผลการวิจัย

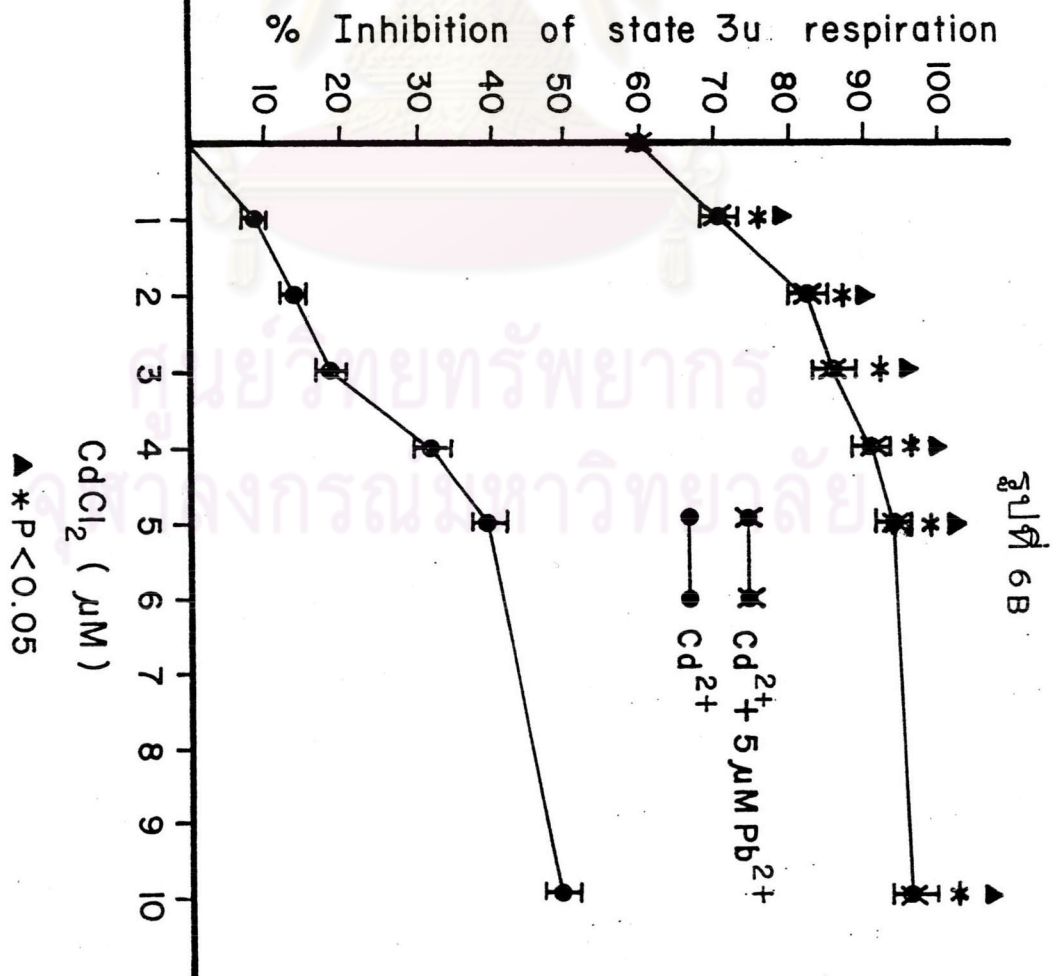
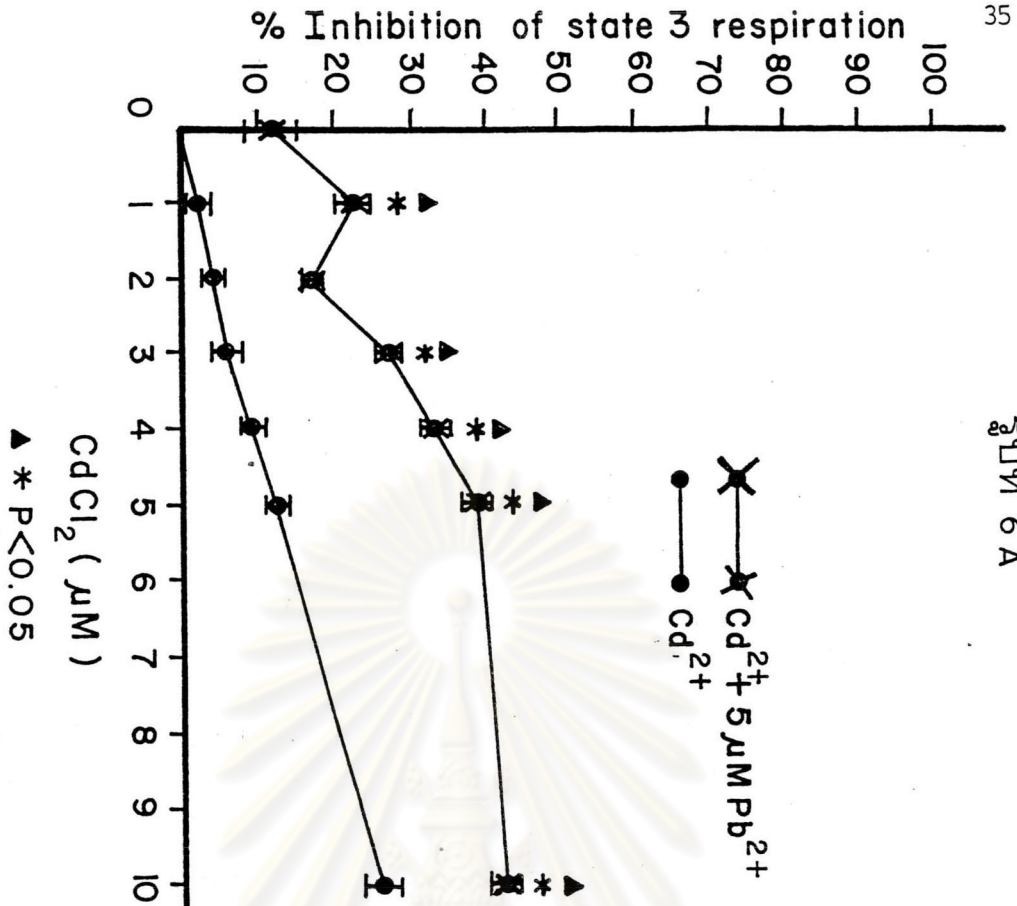
รูปและตารางที่ได้จากการทดลองทั้งหมดแสดงอยู่ในหน้า 34-55 โดยเรียงลำดับตามหัวข้อที่อยู่ในสารบัญ

1. ผลของโลหะหนักที่นำมาศึกษาต่อกระบวนการออกซิเดทีฟ ฟอสฟอริลเลชัน

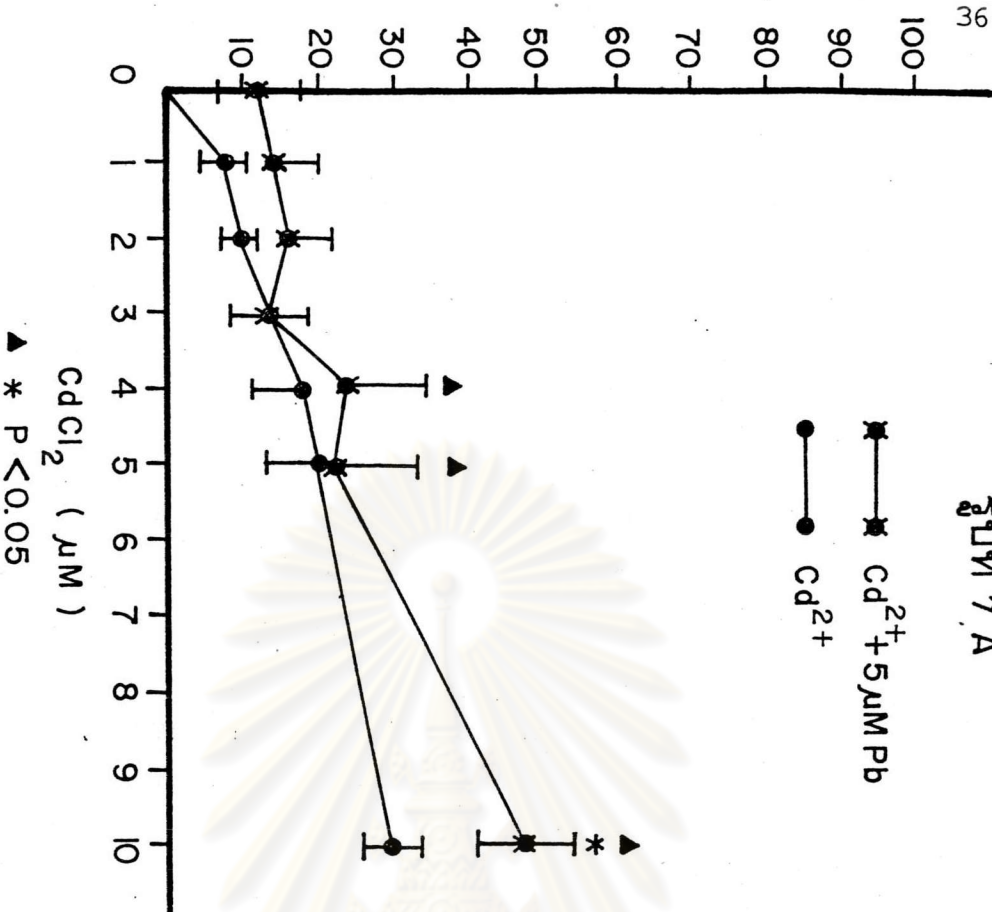
1.1 ผลของตะกั่วและแคดเมียมเมื่อให้อย่างเดี่ยวและเมื่อให้ร่วมกัน แสดงเป็น oxygraph tracings ในรูปที่ 5 ได้จากการวัดอัตราการใช้ออกซิเจนของไมโตคอนเดรียในสภาวะต่าง ๆ โดย polarographic oxygen electrode technique ดังกล่าวแล้วในบทที่ 2 tracing A แสดง control respiratory response ของไมโตคอนเดรียที่ใช้ในการทดลองต่อการเติม ADP + Pi และ CCCP เมื่อมี glutamate + malate เป็นสับสเตรท ตัวเลขที่กำกับอยู่ทุกกระยะของทุก oxygraph tracing คือค่าอัตราการใช้ออกซิเจนของไมโตคอนเดรียในสภาวะต่าง ๆ โดยคำนวณออกมาเป็นจำนวน มคอ. ของออกซิเจน/มล./นาที ในระยะแรกของการ tracing A จะเห็นว่าอัตราการใช้ออกซิเจนของไมโตคอนเดรียในระยะแรกนี้ (0.025) ยังต่ำอยู่ เราเรียกกระยะ (state) ที่ไมโตคอนเดรียใช้ออกซิเจนเมื่อ incubate ใน medium ที่มีออกซิเจนและสับสเตรทว่า state 4 respiration ระยะต่อไปของการ tracing A เริ่มต้นเมื่อมีการเติม ADP และ Pi ลงไปทำปฏิกิริยาด้วย จะเห็นว่าอัตราการใช้ออกซิเจนของไมโตคอนเดรียในระยะนี้ (0.183) สูงขึ้นมากจนกระทั่ง ADP ถูก phosphorylate ไปเป็น ATP หมด อัตราการใช้ออกซิเจนของไมโตคอนเดรียจึงได้กลับต่ำลง (0.027) คืบสู่ state 4 ดังเดิม เราเรียกกระยะที่ไมโตคอนเดรียมีการใช้ออกซิเจนอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเติม ADP ลงไปนี้ว่า state 3 respiration หรือ active state และเรียกการที่อัตราการใช้ออกซิเจนของไมโตคอนเดรียถูกควบคุมด้วยการเติม ADP ลงไปนี้ว่าไมโตคอนเดรีย มีการควบคุมการหายใจ (respiratory control) และถือว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญประการหนึ่งของไมโตคอนเดรีย คือถ้าไม่มี ADP (state 4) อัตราการหายใจจะช้า และถ้ามี ADP (state 3) อัตราการหายใจจึงจะเร็ว และเรียกอัตราส่วนของอัตราการหายใจใน state 3/อัตราการหายใจใน state 4 ว่า respiratory control index (RCI) ดังนั้น RCI ของไมโตคอนเดรียในการทดลองนี้จึงมีค่าเท่ากับ $0.183/0.027 = 6.8$ (อัตราการหายใจใน state 4 ที่ใช้คำนวณค่า

(ต่อหน้า 56)

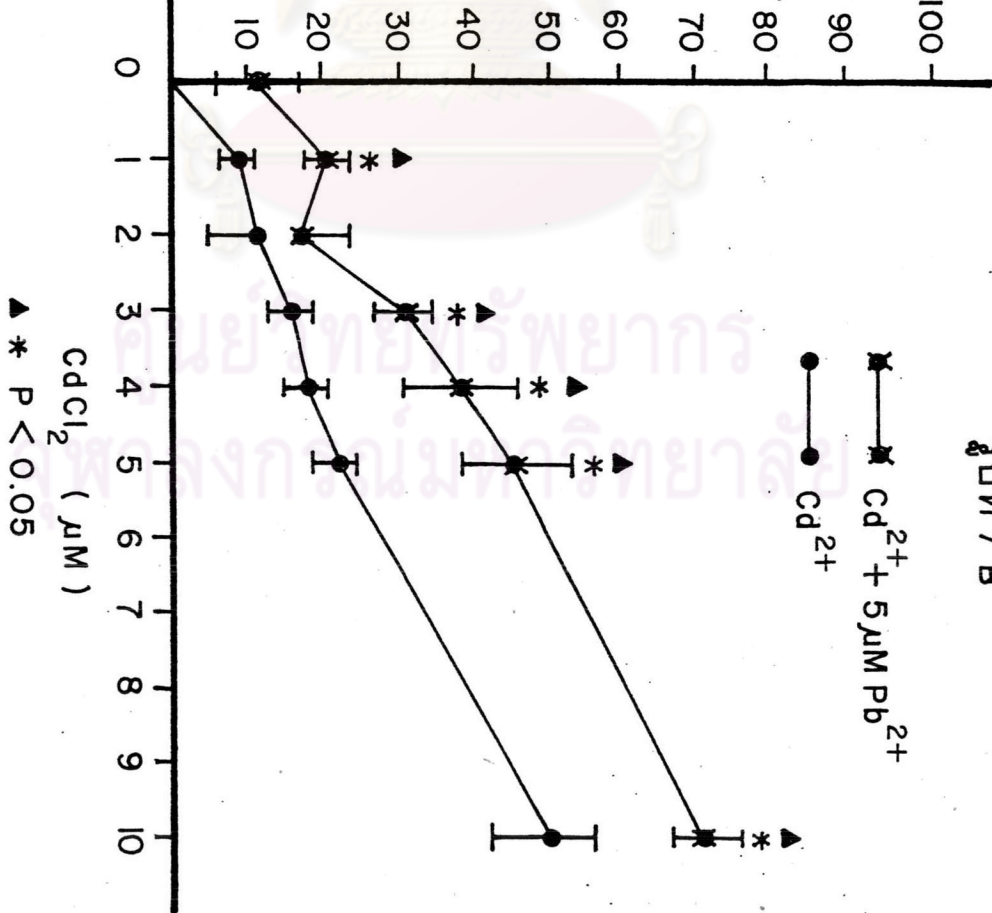

% Inhibition of state 3 respiration

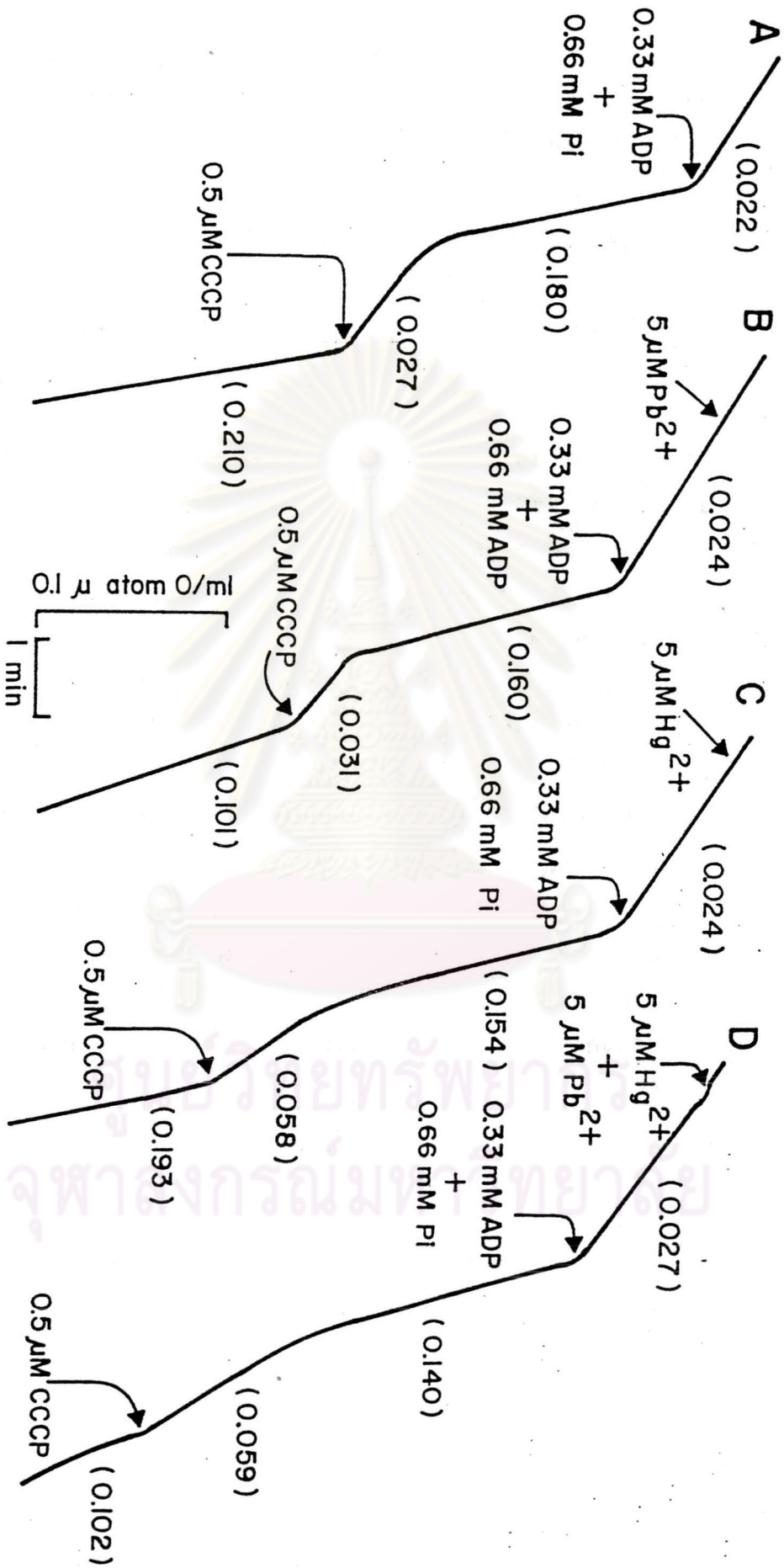

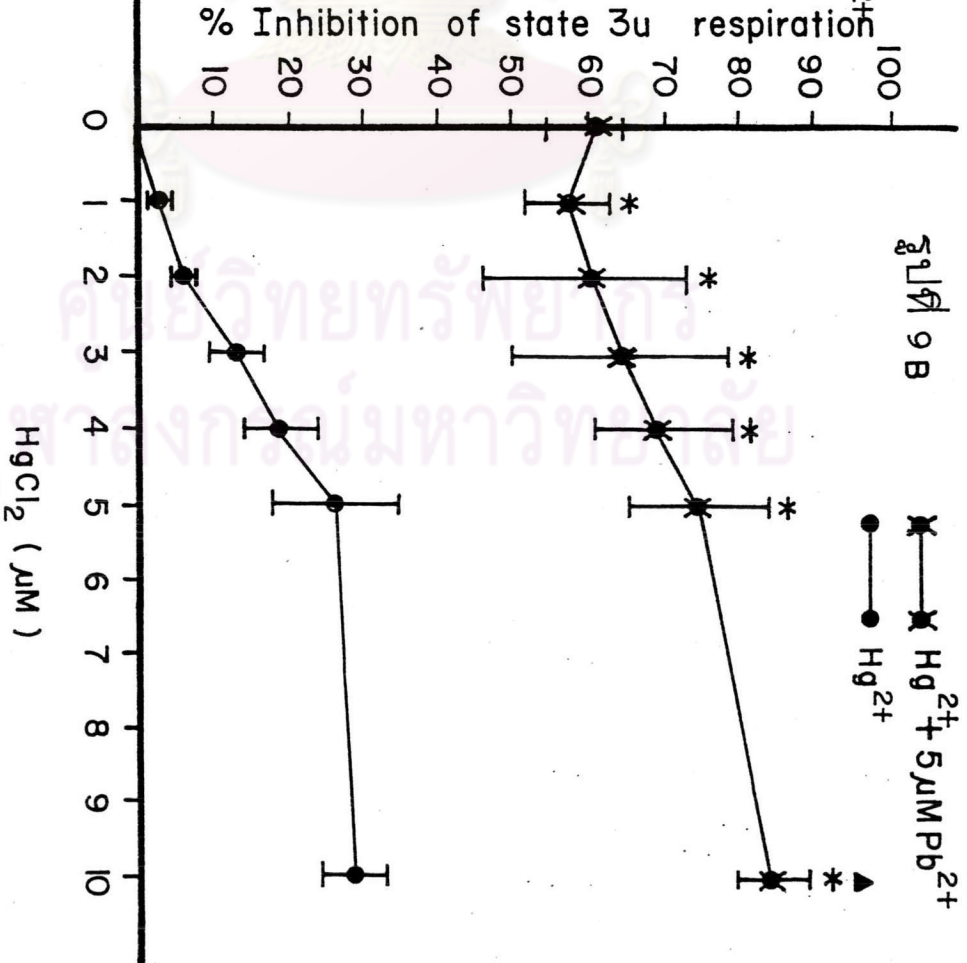
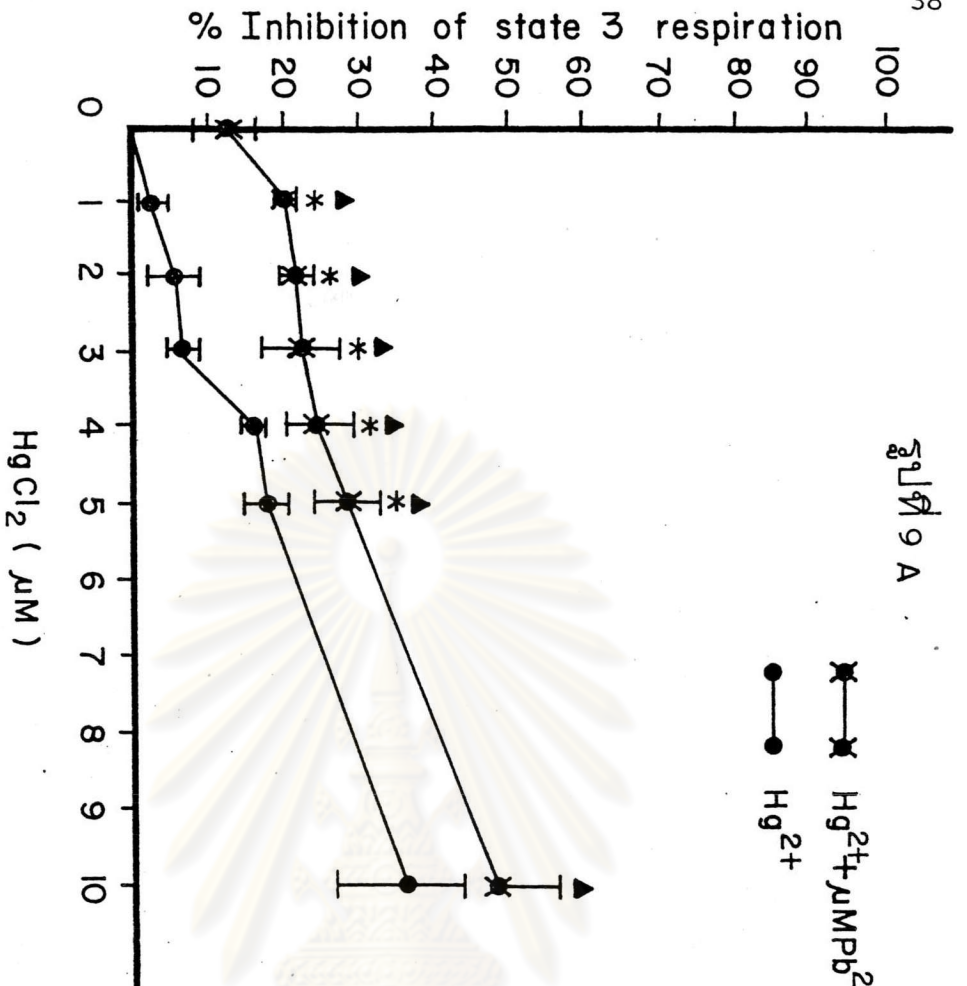
รูปที่ 7 A

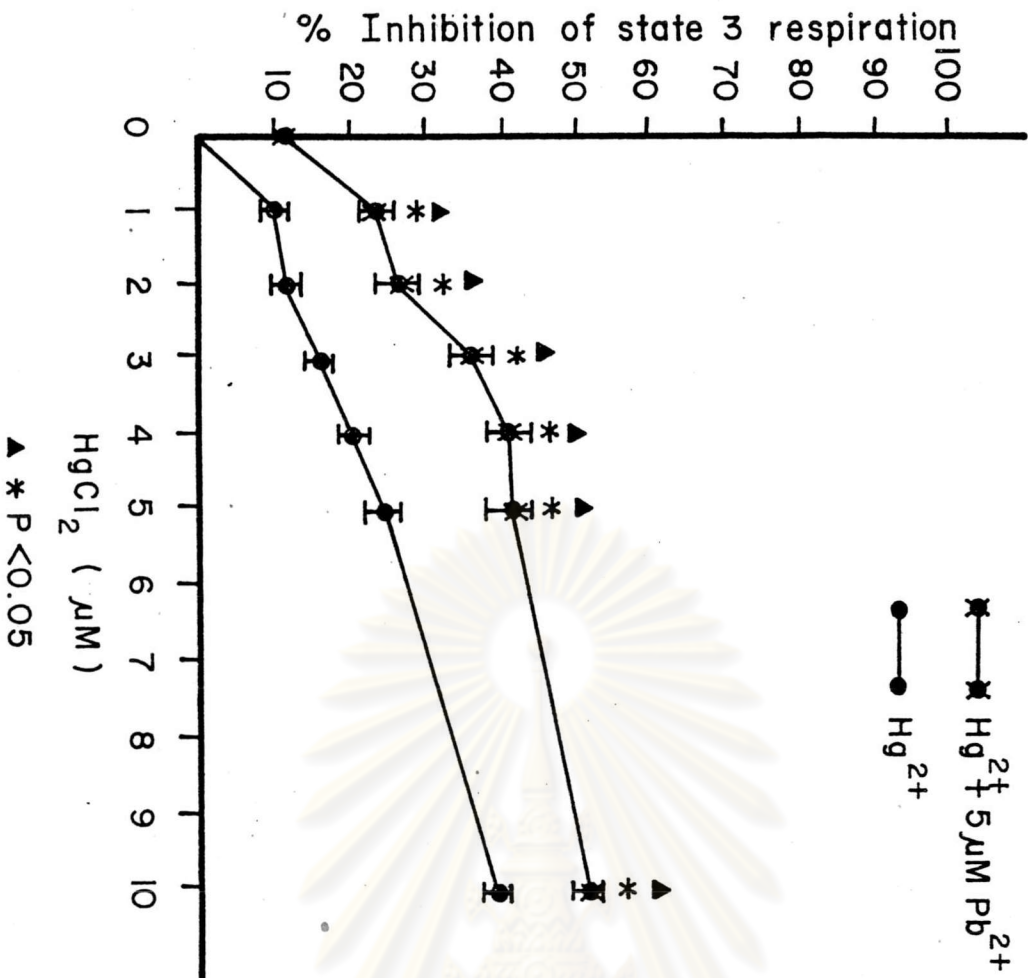
% Inhibition of state 3u respiration

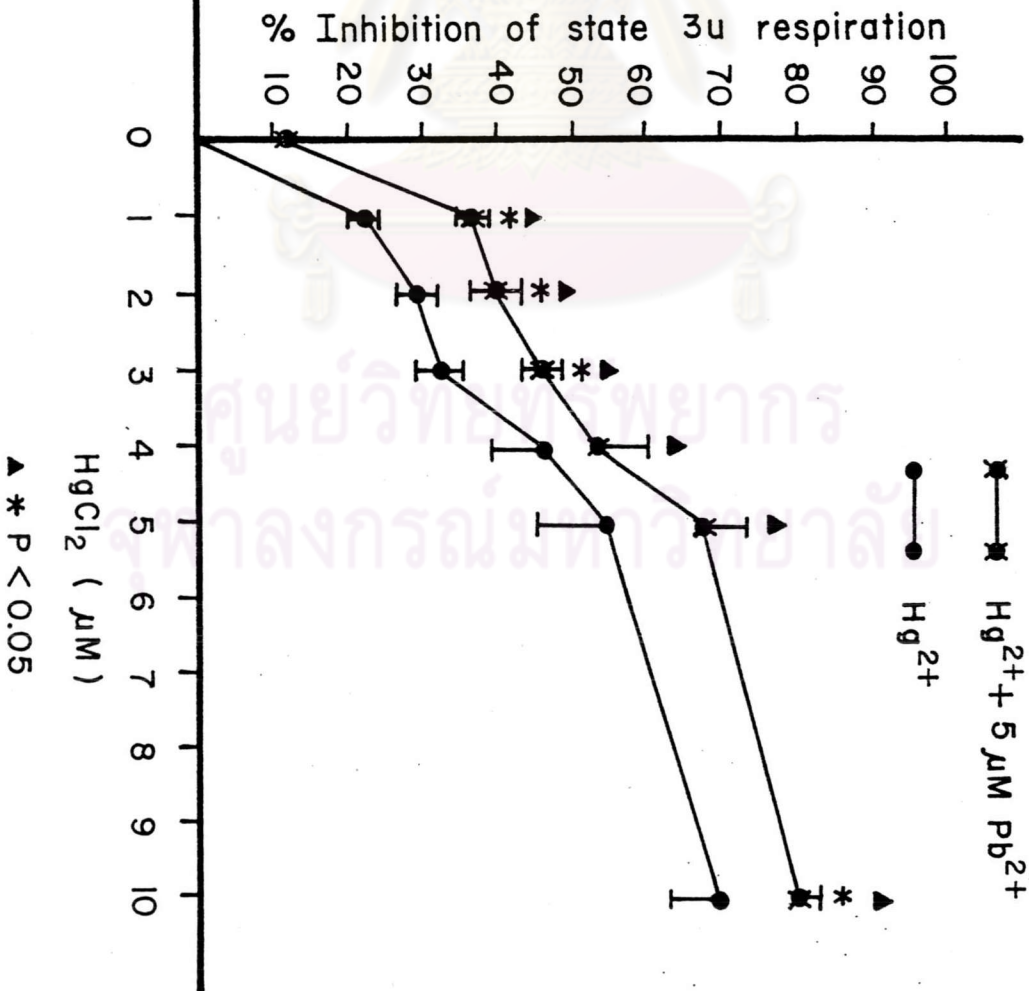
รูปที่ 7 B

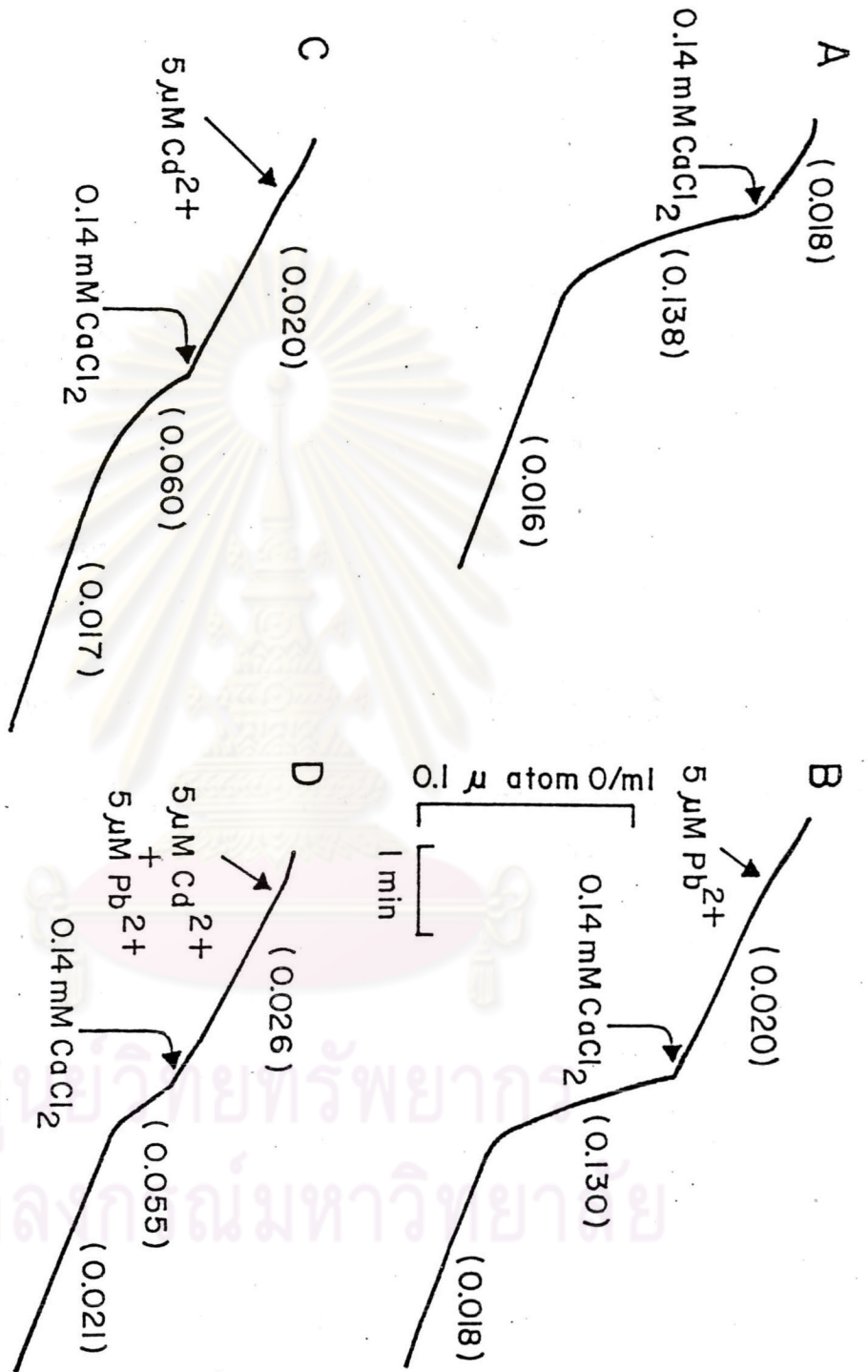

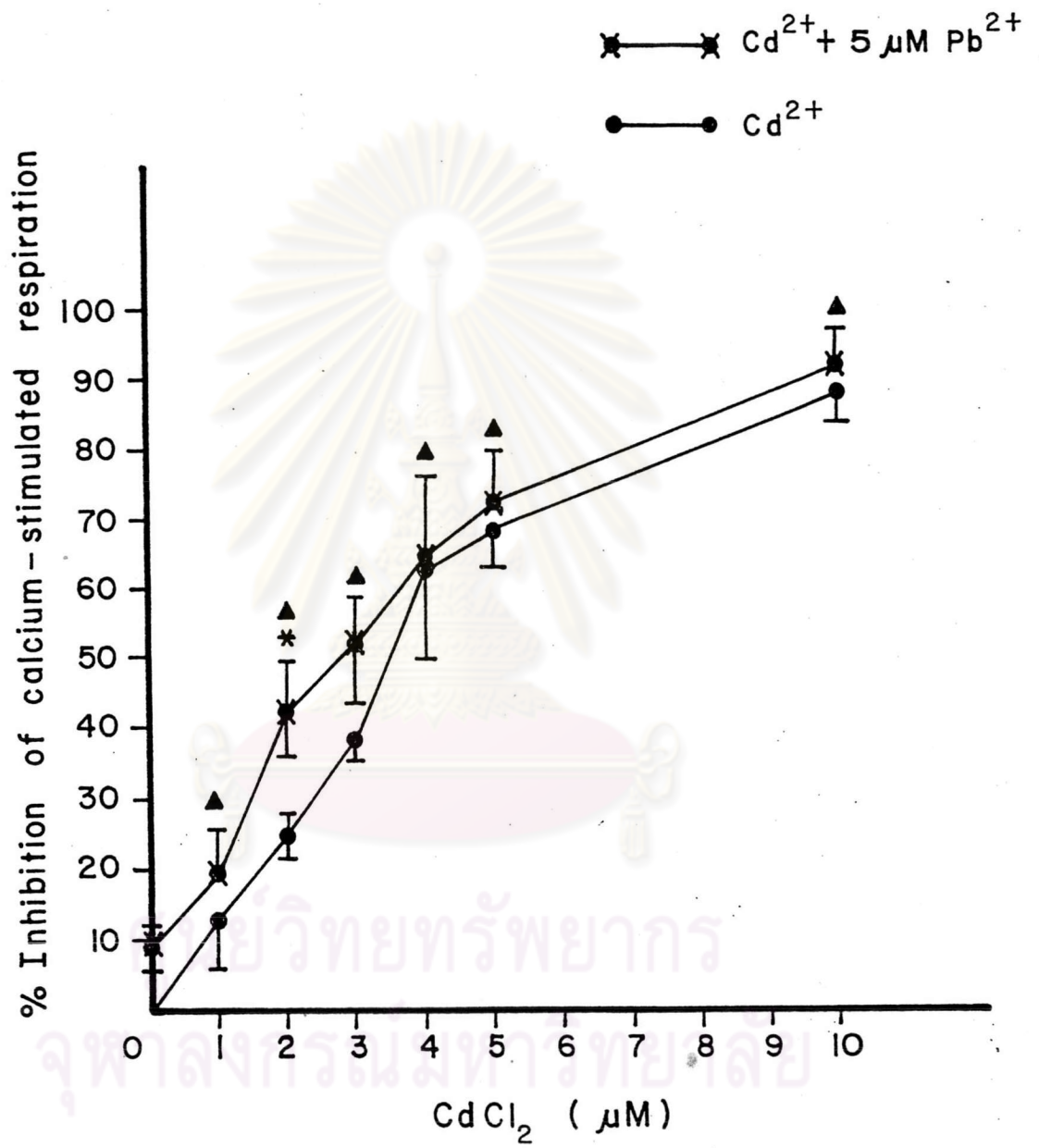
รูปที่ 10 A

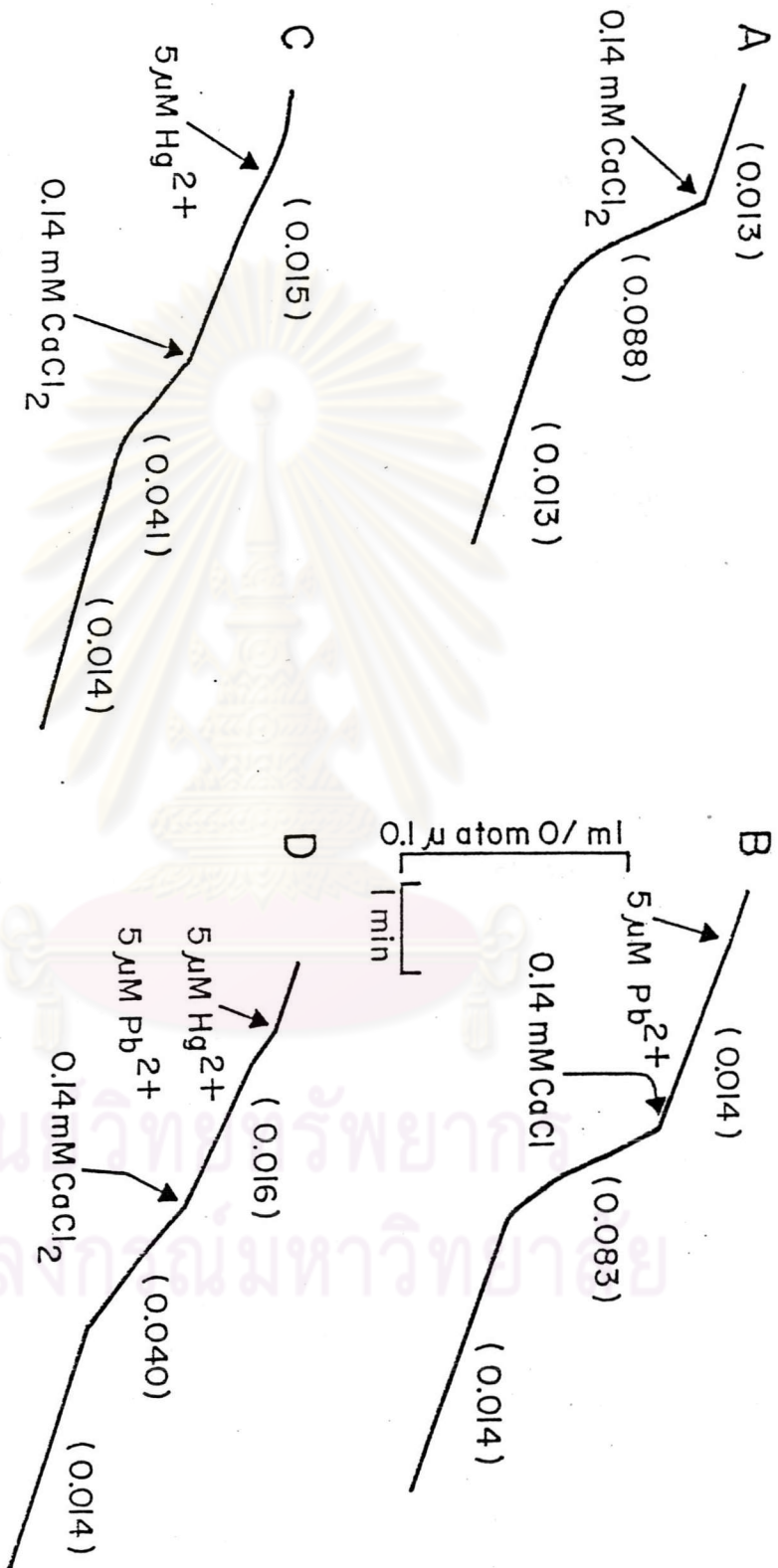
รูปที่ 10 B

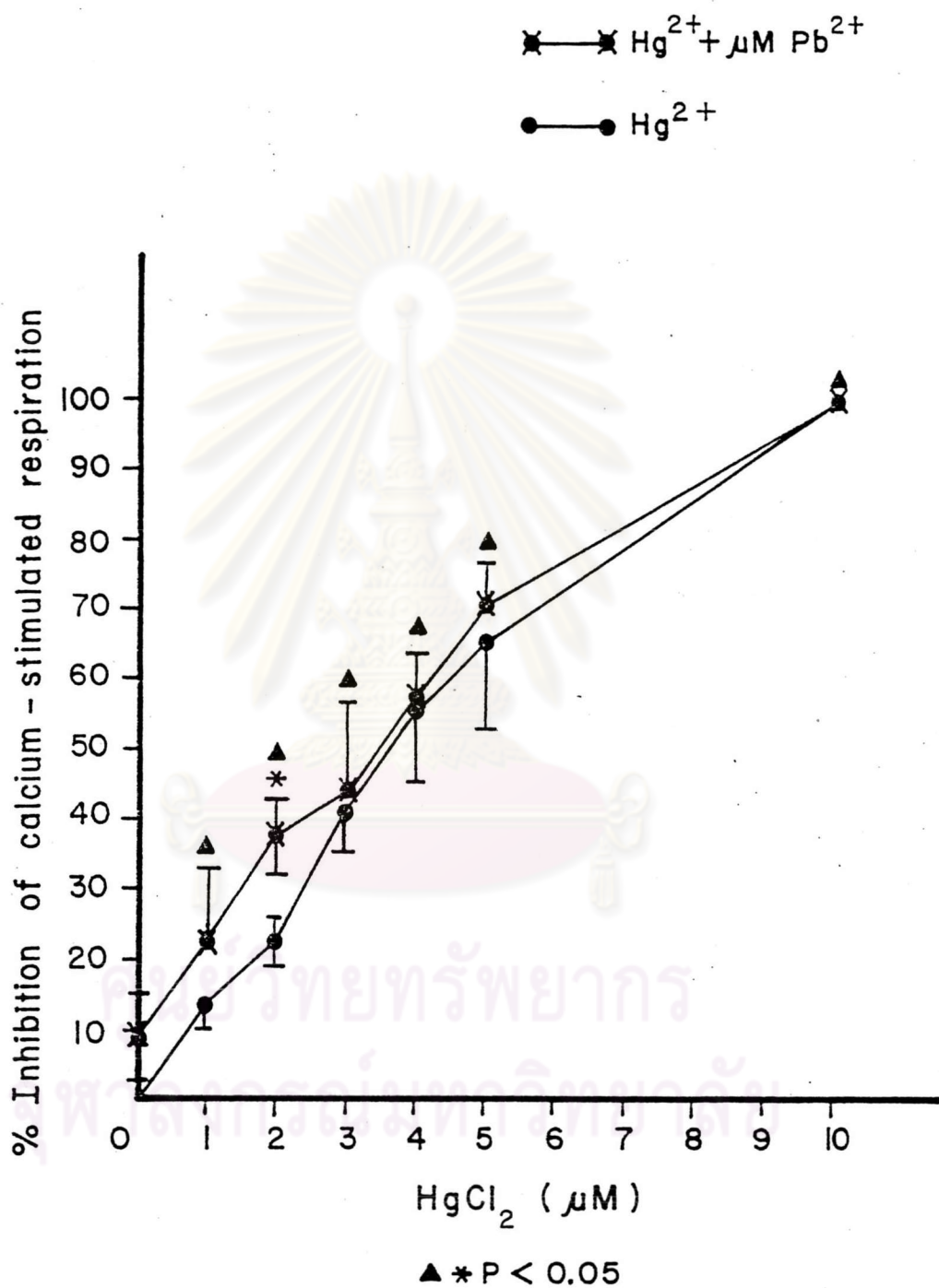

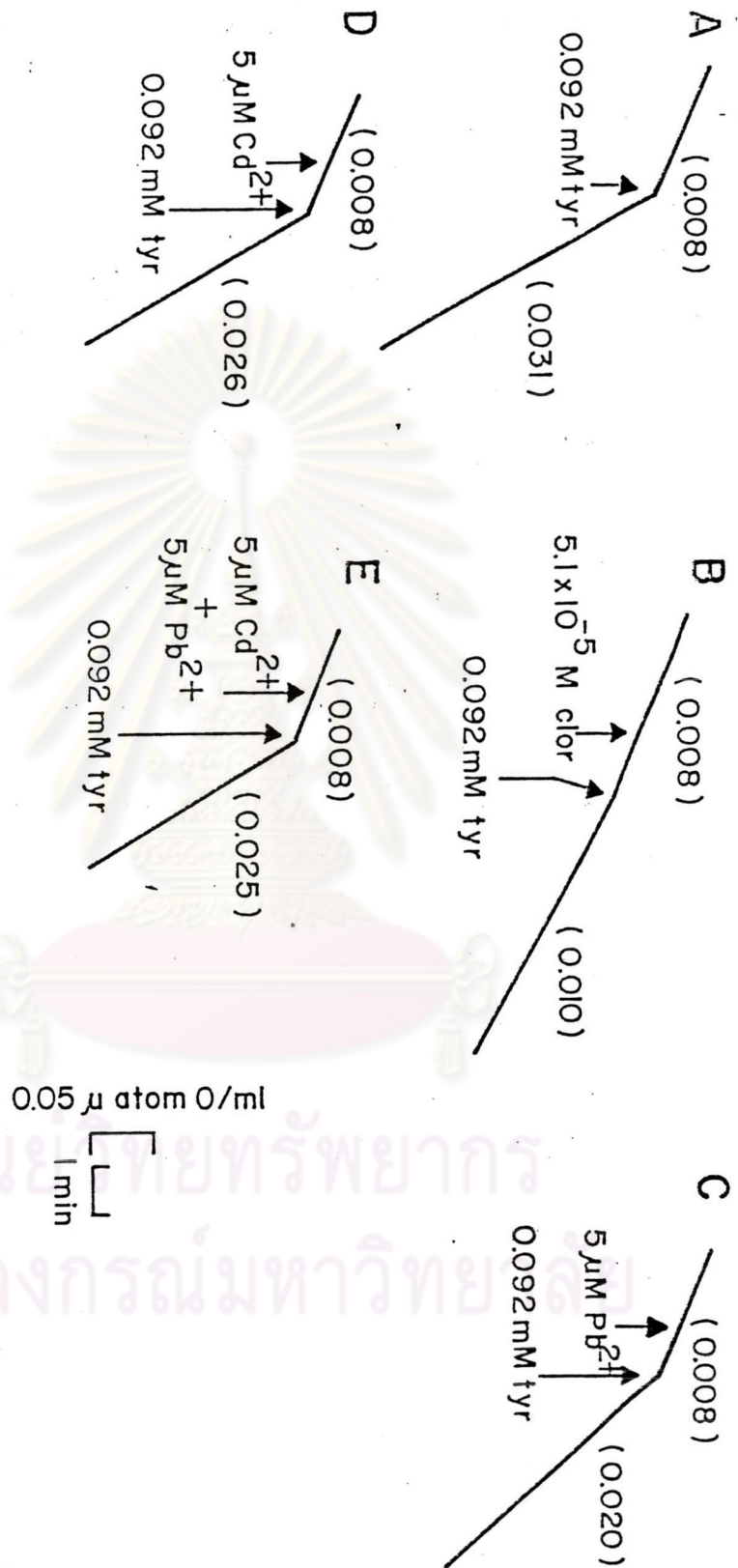

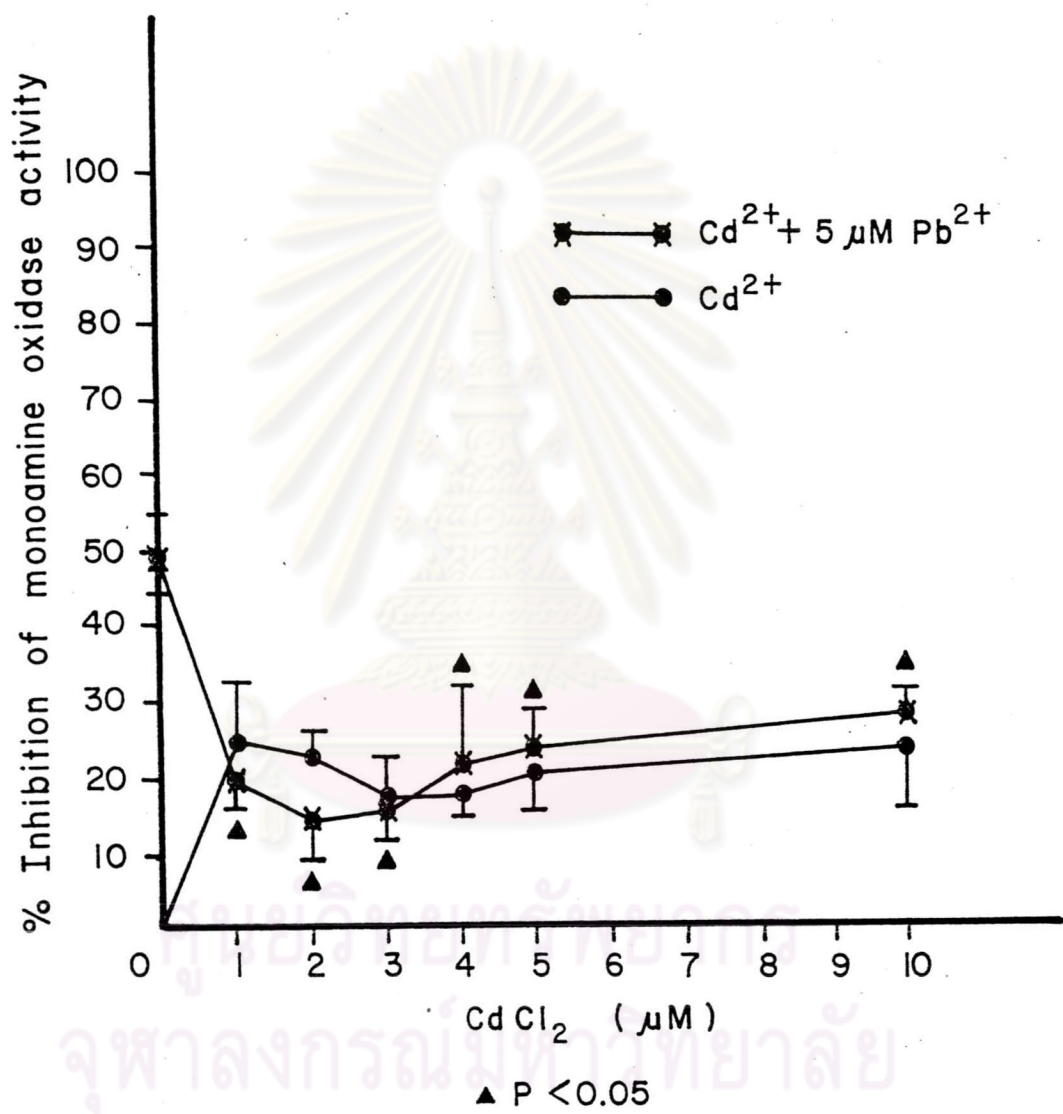
▲ * $P < 0.05$

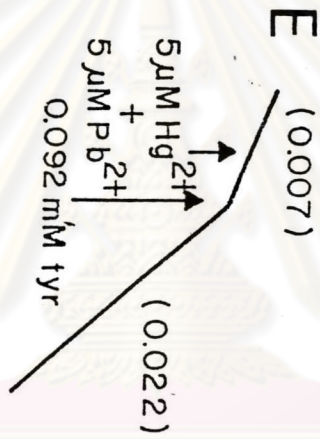
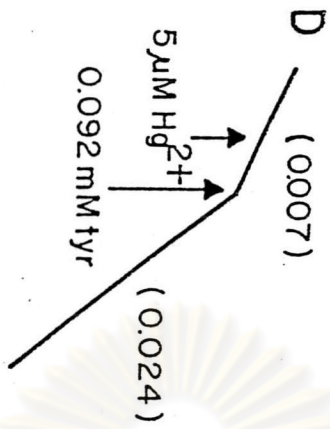
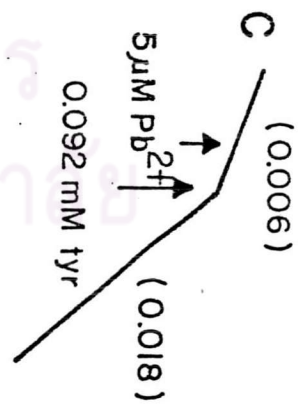
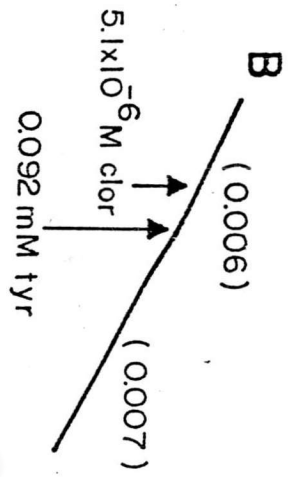
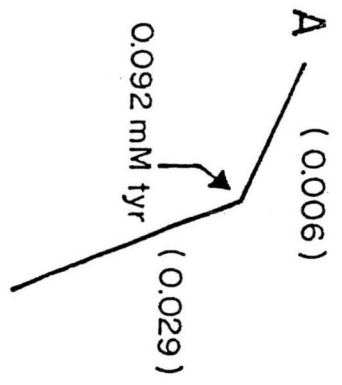

ศูนย์เภสัชวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

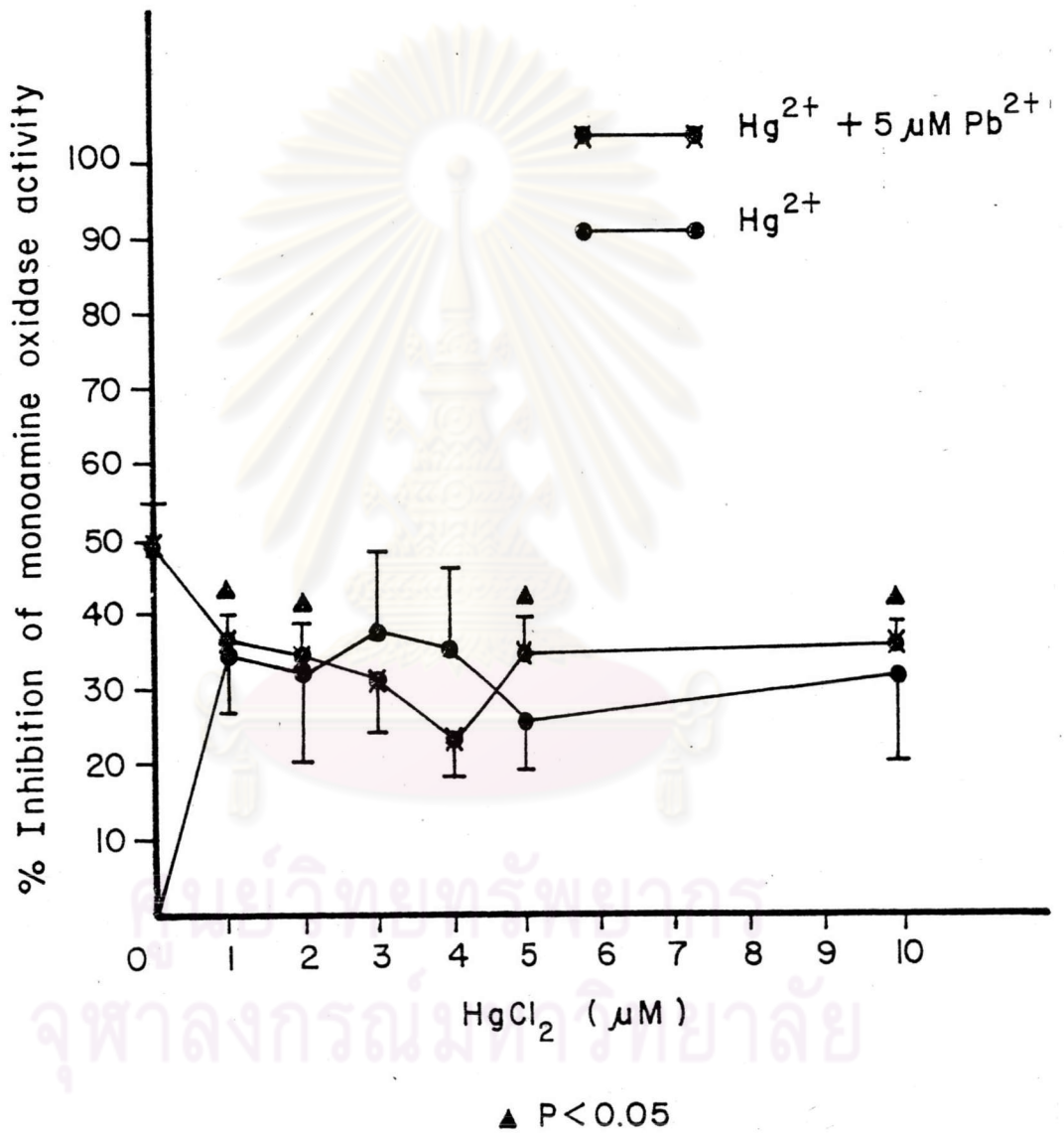

0.05 μ atom O/ml

1 min

ศูนย์แพทย์ทหาร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ผลของตะกั่วและแคดเมียมเมื่อให้เดี่ยว และเมื่อให้ร่วมกันต่อฤทธิ์ของ clorgyryne ในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดส เมื่อใช้ tyramine เป็นสับสเตรท

Additions	% inhibition (mean $\pm$ SEM)
6.2 μ M clorgyryne	66.12 $\pm$ 2.54
5 μ M Pb ²⁺	48.39 $\pm$ 5.23
5 μ M Cd ²⁺	20.54 $\pm$ 4.46
5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Cd ²⁺	23.52 $\pm$ 4.91
5 μ M Pb ²⁺ + 6.2 μ M clorgyryne	71.81 $\pm$ 3.17
5 μ M Cd ²⁺ + 6.2 μ M clorgyryne	60.74 $\pm$ 3.64
5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Cd ²⁺ + 6.2 μ M clorgyryne	80.30 $\pm$ 2.17*

ส่วนประกอบของปฏิกิริยา : 0.024 M phosphate buffer pH 7.2, 10 μ g rotenone, 10 μ g antimycin A, 13.44 mM sucrose, 0.92 mM tyramine และไมโตคอนเดรีย 2.56 มก. โปรตีน/มล. ส่วนประกอบที่เติมตาลงไปอีกแสดงในตารางคือ clorgyryne, ตะกั่ว, แคดเมียม และตะกั่ว + แคดเมียม ปริมาตรทั้งหมด 1.83 มล.

ค่าที่แสดงเป็นค่าเฉลี่ย $\pm$ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจาก 4 การทดลอง

* P < 0.05

* แสดงการเปรียบเทียบระหว่างผลของ 6.2 μ M clorgyryne เดี่ยว กับเมื่อให้ 6.2 μ M clorgyryne ร่วมกับโลหะหนัก

ตารางที่ 3 ผลของตะกั่วและปรอทเมื่อให้เดี่ยว และเมื่อให้ร่วมกันต่อฤทธิ์ของ clorgyryne ในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส เมื่อใช้ tyramine เป็นสับสเตรท

Additions	% inhibition (mean $\pm$ SEM)
6.2 μ M clorgyryne	66.12 $\pm$ 2.54
5 μ M Pb ²⁺	48.39 $\pm$ 5.23
5 μ M Hg ²⁺	25.65 $\pm$ 3.92
5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Hg ²⁺	34.63 $\pm$ 4.76
5 μ M Pb ²⁺ + 6.2 μ M clorgyryne	71.81 $\pm$ 3.17
5 μ M Hg ²⁺ + 6.2 μ M clorgyryne	66.20 $\pm$ 2.07
5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Hg ²⁺ + 6.2 μ M clorgyryne	71.10 $\pm$ 2.74

ส่วนประกอบของปฏิกิริยา : 0.024 M phosphate buffer pH 7.2, 10 μ g rotenone, 10 μ g antimycin A, 13.44 mM sucrose, 0.92 mM tyramine และไมโทคอนเดรีย 2.42 มก. โปรตีน/มล. ส่วนประกอบที่เติมตาลงไปอีกแสดงในตารางคือ clorgyryne, ตะกั่ว, ปรอท และ ตะกั่ว + ปรอท ปริมาตรทั้งหมด 1.83 มล.

ค่าที่แสดงเป็นค่าเฉลี่ย $\pm$ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจาก 4 การทดลอง

ตารางที่ 4 ผลของ dithiotheritol (DTT) ต่อการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดส เมื่อถูกยับยั้งการทำงานโดยตะกั่วและแคดเมียม ทั้งเมื่อให้อย่างเดี่ยว และเมื่อให้ร่วมกัน เมื่อใช้ tyramine เป็นสับสเตรท

Additions	% inhibition (mean $\pm$ SEM)
0.11 mM DTT	0.892 $\pm$ 0.003
5 μ M Pb ²⁺	48.39 $\pm$ 5.23
5 μ M Cd ²⁺	20.54 $\pm$ 4.46
5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Cd ²⁺	23.52 $\pm$ 4.91
0.11 mM DTT added before 5 μ M Pb ²⁺	20.86 $\pm$ 3.55*
0.11 mM DTT added after 5 μ M Pb ²⁺	24.42 $\pm$ 4.32*
0.11 mM DTT added before 5 μ M Cd ²⁺	13.80 $\pm$ 4.98
0.11 mM DTT added after 5 μ M Cd ²⁺	12.99 $\pm$ 3.19
0.11 mM DTT added before 5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Cd ²⁺	21.10 $\pm$ 4.91
0.11 mM DTT added after 5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Cd ²⁺	19.32 $\pm$ 4.29

ส่วนประกอบของปฏิกิริยา : 0.024 M phosphate buffer pH 7.2, 10 μ g rotenone, 10 μ g antimycin A, 13.44 mM sucrose, 0.092 mM tyramine และ ไมโตคอนเดรียเจลลี่ 2.36 มก. โปรตีน/มล. ส่วนประกอบที่เติมตามลงไปอีกตั้งแสดงในตารางคือ DTT, ตะกั่ว, แคดเมียม และ ตะกั่ว + แคดเมียม ปริมาตรทั้งหมด 1.83 มล.

ค่าที่แสดงเป็นค่าเฉลี่ย $\pm$ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจาก 4 การทดลอง

* P < 0.05

* แสดงการเปรียบเทียบระหว่างปฏิกิริยาที่เติม 0.11 mM DTT และ ไม่ได้เติม 0.11 mM DTT ลงใน reaction chamber

ตารางที่ 5 ผลของ dithiotharial (DTT) ต่อการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส เมื่อถูกยับยั้งการทำงานโดยตะกั่วและปรอท เมื่อให้อย่างเดียว และเมื่อให้ร่วมกัน เมื่อใช้ tyramine เป็นสับสเตรท

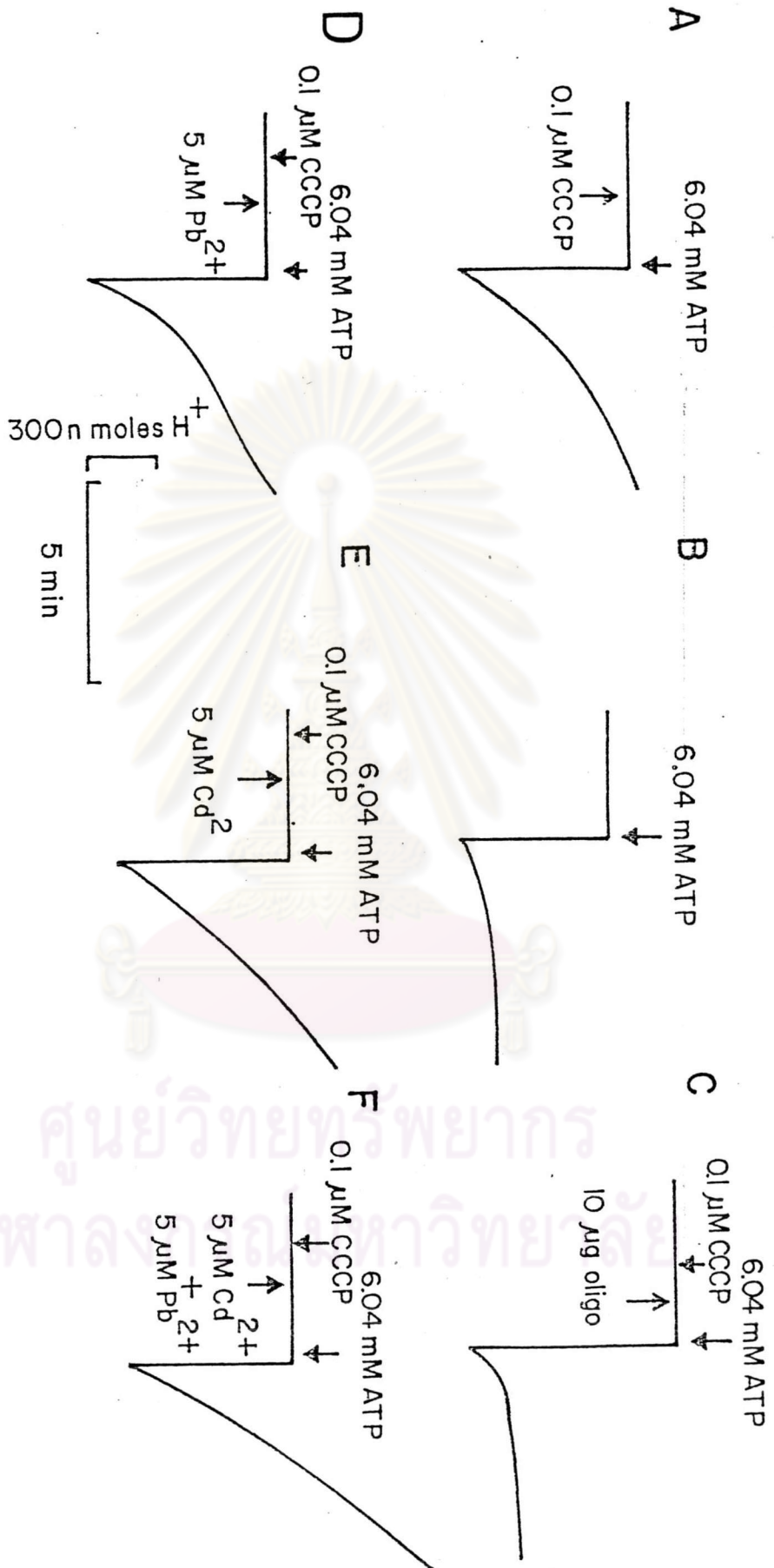
Additions	% inhibition (mean $\pm$ SEM)
0.11 mM DTT	0.892 $\pm$ 0.003
5 μ M Hg ²⁺	25.65 $\pm$ 3.92
5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Hg ²⁺	34.63 $\pm$ 4.76
0.11 mM DTT added before 5 μ M Hg ²⁺	10.71 $\pm$ 4.42*
0.11 mM DTT added after 5 μ M Hg ²⁺	20.29 $\pm$ 2.75
0.11 mM DTT added before 5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Hg ²⁺	22.08 $\pm$ 5.20*
0.11 mM DTT added after 5 μ M Pb ²⁺ + 5 μ M Hg ²⁺	27.43 $\pm$ 3.59

ส่วนประกอบของปฏิกิริยา : 0.024 M phosphate buffer pH 7.2, 10 μ g rotenone, 10 μ g antimycin A, 13.44 mM sucrose, 0.092 mM tyramine และไมโตคอนเดรีย 2.36 มก. โปรตีน/มล. ส่วนประกอบที่เติมตามลงไปอีกดังแสดงในตาราง คือ DTT, ตะกั่ว, ปรอท และตะกั่ว + ปรอท ปริมาตรทั้งหมด 1.83 มล.

ค่าที่แสดงเป็นค่าเฉลี่ย $\pm$ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจาก 4 การทดลอง

* P < 0.05

* แสดงการเปรียบเทียบระหว่างปฏิกิริยาที่เติม 0.11 mM DTT และ ไม่ได้เติม 0.11 mM DTT ลงใน reaction chamber

ตารางที่ 6 ผลของแคดเมียม และปรอทเมื่อให้อย่างเดียว และเมื่อให้ร่วมกับตะกั่ว ที่มีต่อการทำงานของเอนไซม์ ATPase ของไมโทคอนเดรียที่ถูกกระตุ้น โดย CCCP

Additions	ATPase activity (nmoles H ⁺ /mg protein/5 min) (mean ± SEM)
none	75.56 ± 7.60
0.1 μM CCCP	698.16 ± 22.84
5 μM Pb ²⁺	754.96 ± 20.02
5 μM Hg ²⁺	844.55 ± 32.51
5 μM Cd ²⁺	824.19 ± 35.03
5 μM Pb ²⁺ + 5 μM Hg ²⁺	862.12 ± 30.98 ▲
5 μM Pb ²⁺ + 5 μM Cd ²⁺	886.05 ± 32.23 * ▲
10 μg oligomycin	254.58 ± 14.45

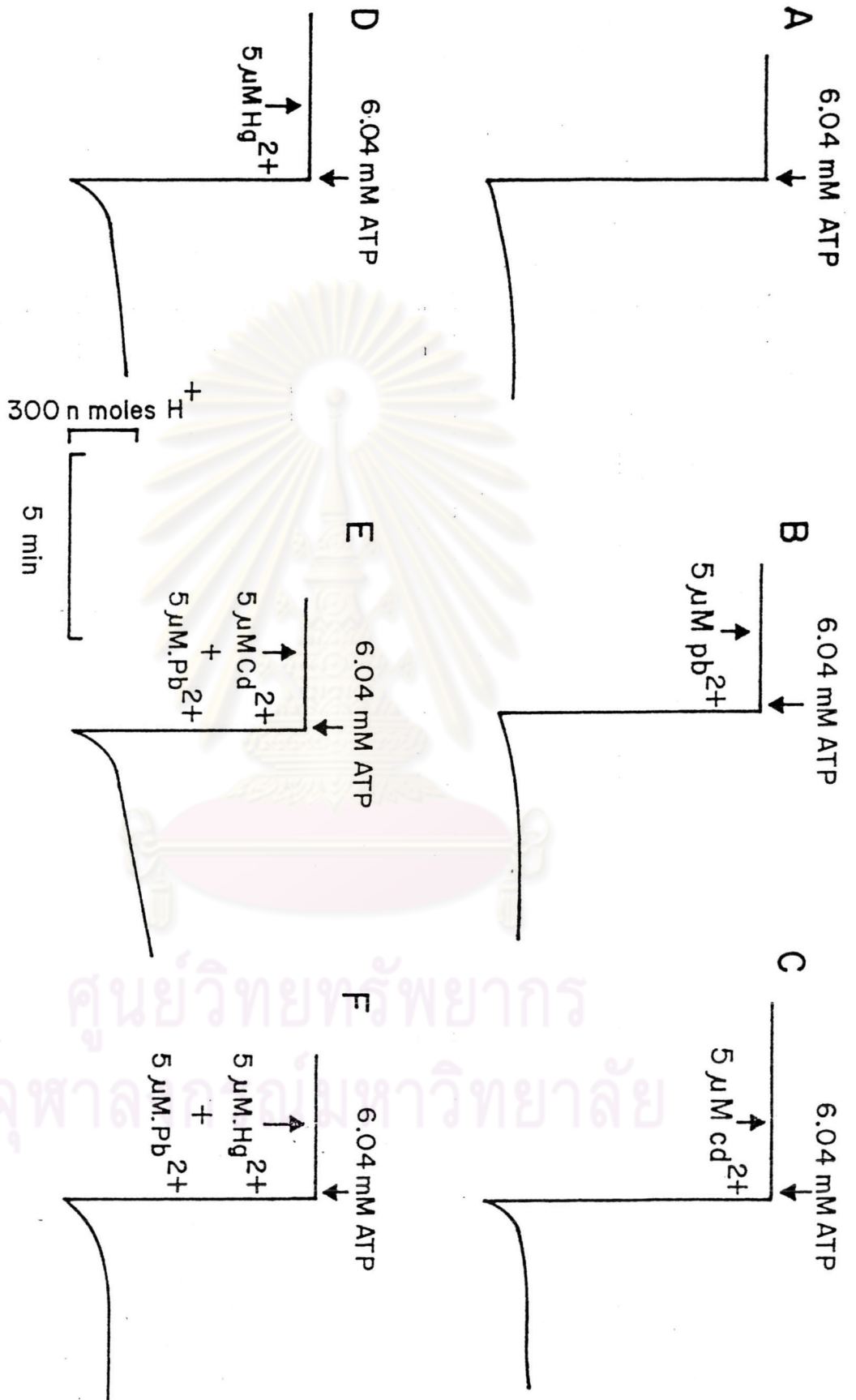
ส่วนประกอบของปฏิกิริยา : 3.60 mM Hepes buffer pH 7.2, 1.44 mM MgCl₂, 85.8 mM KCl, 11.41 mM sucrose, 6.04 mM ATP และ ไมโทคอนเดรียเฉลี่ย 2.41 มก. โปรตีน/มล. ส่วนประกอบที่เติมตามลงไปอีกดังแสดง ในตารางคือ CCCP, oligomycin, ตะกั่ว, แคดเมียม, ปรอท, ตะกั่ว + แคดเมียม และ ตะกั่ว + ปรอท ปริมาตรทั้งหมด 4.16 มล.

ค่าที่แสดงเป็นค่าเฉลี่ย ± ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจาก 4 การทดลอง

▲ * P < 0.05

* แสดงการเปรียบเทียบระหว่างผลของ แคดเมียม หรือ ปรอท เพียงอย่างเดียว กับผลของตะกั่ว + แคดเมียม หรือ ตะกั่ว + ปรอท ตามลำดับ

▲ แสดงการเปรียบเทียบระหว่างผลของตะกั่วอย่างเดียวกับ ตะกั่ว + แคดเมียม หรือ ตะกั่ว + ปรอท

ตารางที่ 7 ผลของแคดเมียมและปรอท เมื่อให้อย่างเดียว และเมื่อให้ร่วมกับ ตะกั่วที่มีต่อการทำงานของเอนไซม์ ATPase ของไมโทคอนเดรีย

Additions	ATPase activity (nmoles H ⁺ /mg protein/5 min) (mean ± SEM)
none	75.56 ± 7.60
5 μM Pb ²⁺	99.11 ± 7.03
5 μM Hg ²⁺	132.59 ± 6.19
5 μM Cd ²⁺	120.16 ± 12.16
5 μM Pb ²⁺ + 5 μM Hg ²⁺	158.29 ± 11.09 * ▲
5 μM Pb ²⁺ + 5 μM Cd ²⁺	174.58 ± 10.84 * ▲

ส่วนประกอบของปฏิกิริยา : 3.60 mM HEPES buffer pH 7.2, 1.44 mM MgCl₂, 85.8 mM KCl, 11.41 mM sucrose, 6.04 mM ATP และ ไมโทคอนเดรียเฉลี่ย 2.45 มก. โปรตีน/มล. ส่วนประกอบที่เติมตามลงไปดังแสดงใน ตารางคือ ตะกั่ว, แคดเมียม, ปรอท, ตะกั่ว + แคดเมียม และ ตะกั่ว + ปรอท ปริมาตรทั้งหมด 4.16 มล.

ค่าที่แสดงเป็นค่าเฉลี่ย ± ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานจาก 4 การทดลอง
▲ * P < 0.05

- * แสดงการเปรียบเทียบระหว่างผลของ แคดเมียม หรือ ปรอท เพียงอย่างเดียว กับผลของตะกั่ว + แคดเมียม หรือ ตะกั่ว + ปรอท ตามลำดับ
- ▲ แสดงการเปรียบเทียบระหว่างผลของตะกั่วอย่างเดียวกับ ตะกั่ว + แคดเมียม หรือ ตะกั่ว + ปรอท

RCI ใช้อัตราการหายใจหลังการเกิด state 3) แต่ก็มีสารเคมีบางอย่างเช่น 2,4-dinitrophenol (DNP) และ carbonyl cyanide *m*-chlorophenylhydrazone (CCCP) เป็นต้น มีคุณสมบัติที่สามารถทำให้การควบคุมการหายใจของไมโทคอนเดรียนี้เสียไป โดยที่มันจะไปกระตุ้น state 4 ได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้ ADP เลย (ไม่มีการสร้าง ATP) และมีผลทำให้ไมโทคอนเดรียใช้ออกซิเจนอย่างรวดเร็วติดต่อกันไป จนกระทั่งออกซิเจนหมดไปจาก reaction chamber เราเรียกว่าสารเหล่านี้ทำให้เกิดอันคัปปลิง ในการวิจัยนี้เราใช้ CCCP เป็นตัวอันคัปปลิง การเติม CCCP ลงไปในระยะสุดท้ายของ tracing A จึงทำให้อัตราการใช้ออกซิเจนของไมโทคอนเดรียในระยะนี้ (0.213) สูงมาก และมีการใช้ออกซิเจนติดต่อกันจนกระทั่งหมดไปในที่สุด เราเรียกการหายใจของไมโทคอนเดรียเมื่อเติมสารอันคัปปลิงนี้ว่า state 3U respiration tracings B, C และ D แสดงผลของ Pb^{2+} และ Cd^{2+} ในระดับความเข้มข้น 5 μM เปรียบเทียบเมื่อให้อย่างเดียวและเมื่อให้ร่วมกัน จะเห็นว่าทั้ง Pb^{2+} และ Cd^{2+} สามารถยับยั้ง state 3 และ state 3U respiration ได้รวมทั้งยังสามารถกระตุ้น state 4 respiration ได้อีกด้วย และเมื่อให้ Pb^{2+} และ Cd^{2+} ร่วมกันจะสามารถเสริมฤทธิ์ดังกล่าวได้ รูปที่ 6 เป็นผลการทดลองที่ได้เมื่อทำการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4 การทดลอง โดยใช้ Cd^{2+} ความเข้มข้น 1-10 μM อย่างเดียวและให้ร่วมกับ 5 μM Pb^{2+} แล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละในการยับยั้ง state 3 และ state 3U respiration พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในกรณีเปรียบเทียบระหว่างการได้รับ Pb^{2+} , Cd^{2+} กับการได้รับ Cd^{2+} อย่างเดียวถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จะแสดงด้วยเครื่องหมาย * ($P < 0.05$) แต่หากเปรียบเทียบระหว่างการได้รับ $Pb^{2+} + Cd^{2+}$ กับการได้รับ Pb^{2+} อย่างเดียวถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จะแสดงด้วยเครื่องหมาย $\blacktriangle$ ($P < 0.05$) ส่วนในรูปที่ 7 ทำการทดลองและวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเดียวกัน แต่ใช้ succinate เป็นสับสเตรทพบว่าให้ผลทำนองเดียวกับการใช้ glutamate + malate เป็นสับสเตรท แต่จะต่างกันในเรื่อง quantitative กล่าวคือเมื่อใช้ glutamate + malate เป็นสับสเตรท จะเห็นความแตกต่างระหว่างการให้โลหะหนักชนิดเดียว และเมื่อให้ร่วมกันได้ชัดเจนว่า อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะใช้ glutamate + malate หรือ succinate เป็นสับสเตรท จะพบว่า การยับยั้งจะเกิดต่อ state 3U respiration มากกว่า state 3 respiration

1.2 ผลของตะกั่วและปรอทเมื่อให้อย่างเดียวและเมื่อให้ร่วมกัน แสดงเป็น oxygraph tracings ในรูปที่ 8 tracing A แสดง control respiratory

response ดังได้อธิบายแล้วในข้อ 1.1 tracings B, C และ D แสดงผลของ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$, $5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ และ $5 \mu\text{M Pb}^{2+} + 5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับ tracing A แล้ว พบว่า $5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ สามารถยับยั้ง state 3 และ state 3U respiration ได้ นอกจากนี้ยังกระตุ้น state 4 respiration ได้ ชัดเจนทำนองเดียวกับแคลเซียม เมื่อให้ $5 \mu\text{M Pb}^{2+} + 5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ จะเห็นผลเสริมฤทธิ์ในการยับยั้ง state 3 และ state 3U ชัดเจนกว่าการเสริมฤทธิ์กระตุ้น state 4 respiration เมื่อเทียบกับการให้ $5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ เพียงอย่างเดียว แต่เมื่อเทียบกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ อย่างเดียวแล้วจะเห็นผลเสริมฤทธิ์ทั้งสามประการชัดเจน ซึ่ง oxygraph tracings ที่แสดงในรูปที่ 8 นี้ ทำการทดลองโดยใช้ glutamate + malate เป็นสับสเตรท เมื่อทำการทดลองเพิ่มเป็น 4 การทดลองโดยใช้ Hg^{2+} ความเข้มข้น 1-10 μM อย่างเดียว และให้ร่วมกันกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ แล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละในการยับยั้ง state 3 และ state 3U respiration พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติออกมาพบว่าเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการได้รับ Hg^{2+} เพียงอย่างเดียวกับการได้รับร่วมกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ จะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเกือบทุกความเข้มข้นของ Hg^{2+} ดังแสดงด้วยเครื่องหมาย * ($P < 0.05$) ในรูปที่ 9A และ 9B แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ กับการได้รับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+} + \text{Hg}^{2+}$ จะพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทุกความเข้มข้นและบางความเข้มข้นของ Hg^{2+} ในกรณีของการยับยั้ง state 3 และ state 3U respiration ตามลำดับ ดังแสดงด้วยเครื่องหมาย $\blacktriangle$ ($P < 0.05$) ในรูปที่ 9A และ 9B ส่วนในรูปที่ 10 จะแสดงผลการทดลองและวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเดียวกัน แต่ใช้ succinate เป็นสับสเตรท จะให้ผลในทำนองเดียวกันกับการใช้ glutamate + malate เป็นสับสเตรท ยกเว้น state 3U respiration ซึ่งมีการยับยั้งอย่างมีนัยสำคัญทุกความเข้มข้นของ Hg^{2+} ที่ให้ร่วมกันกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ เมื่อเทียบกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ เพียงอย่างเดียว

2. ผลของโลหะหนักที่นำมาศึกษาต่อกระบวนการกระตุ้นการหายใจของไมโทคอนเดรีย โดยแคลเซียม

2.1 ผลของตะกั่วและแคลเซียมเมื่อให้อย่างเดียวและเมื่อให้ร่วมกัน แสดงเป็น oxygraph tracings ในรูปที่ 11 tracing A แสดง control respiratory response ของไมโทคอนเดรียต่อ CaCl_2 ในช่วงแรกของ tracing A ซึ่งใน reaction chamber ประกอบด้วยสับสเตรท (glutamate + malate) และ Pi จะพบว่าอัตราการหายใจของไมโทคอนเดรียยังคงต่ำอยู่

(0.018) เมื่อเติม 0.14 mM CaCl_2 ลงไปใน reaction chamber อัตราการใช้ออกซิเจนจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว (0.138) เนื่องจากไมโทคอนเดรียจะออกซิไดซ์สับสเตรท เพื่อให้ได้พลังงานมาใช้ในการสะสมแคลเซียม ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวเป็น active transport ซึ่งจำเป็นต้องใช้พลังงาน เมื่อแคลเซียมที่เข้าไปถูกสะสมโดยไมโทคอนเดรียแล้ว อัตราการหายใจจึงลดลงดังเดิม (0.016) ในตอนสุดท้ายของ tracing A

tracing B, C และ D แสดงถึงผลของ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$, $5 \mu\text{M Cd}^{2+}$ และ $5 \mu\text{M Pb}^{2+} + 5 \mu\text{M Cd}^{2+}$ ต่อกระบวนการดังกล่าวตามลำดับ พบว่า ทั้ง Pb^{2+} และ Cd^{2+} ยับยั้งกระบวนการกระตุ้นการหายใจของไมโทคอนเดรียโดยแคลเซียม โดย Cd^{2+} จะมีผลยับยั้งมากกว่า Pb^{2+} อย่างชัดเจน จาก tracing D จะเห็นผลเสริมฤทธิ์กันระหว่าง Pb^{2+} และ Cd^{2+} ในการยับยั้งกระบวนการดังกล่าว รูป 12 เป็นผลจากการทดลอง 4 การทดลองโดยใช้ $1-10 \mu\text{M Cd}^{2+}$ อย่างเดียว และให้ร่วมกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละในการยับยั้งกระบวนการนี้ พร้อมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติออกมาพบว่าเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการได้รับ Cd^{2+} เพียงอย่างเดียวกับการได้รับร่วมกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ จะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ความเข้มข้น $2 \mu\text{M Cd}^{2+}$ เท่านั้น ดังแสดงไว้ด้วยเครื่องหมาย * ($P < 0.05$) ในรูปที่ 12 แต่หากเทียบระหว่างการได้รับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ อย่างเดียวกับการได้รับร่วมกับ $1-10 \mu\text{M Cd}^{2+}$ จะเห็นว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทุกความเข้มข้นของ Cd^{2+} แสดงด้วยเครื่องหมาย $\blacktriangle$ ($P < 0.05$) ในรูปที่ 12

2.2 ผลของตะกั่วและปรอทเมื่อให้อย่างเดียวและเมื่อให้ร่วมกัน แสดงเป็น oxygraph tracings ในรูปที่ 13 tracing A แสดง control response ของไมโทคอนเดรียที่ใช้ในการทดลอง ดังอธิบายไว้ในข้อ 2.1 แล้ว tracing B, C และ D แสดงผลของ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$, $5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ และ $5 \mu\text{M Pb}^{2+} + 5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ ตามลำดับ พบว่า Hg^{2+} มีผลยับยั้งกระบวนการกระตุ้นการหายใจของไมโทคอนเดรียโดยแคลเซียมได้เด่นกว่า Pb^{2+} เช่นเดียวกับกรณี Cd^{2+} และเมื่อให้ Hg^{2+} ร่วมกับ Pb^{2+} จะเห็นแนวโน้มการเสริมฤทธิ์ในการยับยั้งกระบวนการดังกล่าว เมื่อทำการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4 การทดลองโดยใช้ $1-10 \mu\text{M Hg}^{2+}$ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละในการยับยั้งกระบวนการนี้ แล้วนำมาวาดกราฟดังรูปที่ 14 พร้อมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติออกมาพบว่าเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการได้รับ Hg^{2+} อย่างเดียวกับการได้รับร่วมกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ จะมีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะที่ความเข้มข้น $2 \mu\text{M Hg}^{2+}$ เท่านั้น ดังแสดงด้วยเครื่องหมาย * ($P < 0.05$) ในรูปที่ 14 แต่หากเทียบระหว่างการได้รับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ อย่างเดียวกับการได้รับร่วมกับ $1-10 \mu\text{M Hg}^{2+}$ จะเห็นว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทุกความเข้มข้นของ Hg^{2+} แสดงด้วยเครื่องหมาย ▲ ($P < 0.05$) ในรูปที่ 14

จากผลในข้อ 2.1 และ 2.2 จะเห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ $5 \mu\text{M}$ เช่นเดียวกันจะพบว่าโลหะหนักทั้งสามชนิดมีความสามารถในการยับยั้งการกระตุ้นการหายใจของไมโทคอนเดรียโดยแคลเซียมเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ $\text{Hg}^{2+} > \text{Cd}^{2+} \gg \text{Pb}^{2+}$

3. ผลของโลหะหนักที่นำมาศึกษาต่อการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส

3.1 ผลของตะกั่วและแคดเมียมต่อการทำงานของเอนไซม์ โมโนเอมีน ออกซิเดส

ตลอดการศึกษาในหัวข้อ 3 นี้จะใช้ tyramine เป็นสับสเตรทในการทำงานของเอนไซม์ โมโนเอมีน ออกซิเดส ดังได้กล่าวแล้วในบทที่ 2 ผลของตะกั่วและแคดเมียมต่อการทำงานของเอนไซม์ดังกล่าวนี้ แสดงเป็น oxygraph tracing ในรูปที่ 15 tracing A แสดงถึง control response ของไมโทคอนเดรียเมื่อได้รับ tyramine ในช่วงต้นของ tracing จะพบว่าอัตราการใช้ออกซิเจนของไมโทคอนเดรียนั้นยังต่ำอยู่ (0.008) ในช่วงนี้ใน reaction chamber จะประกอบด้วย incubation medium, respiratory chain inhibitors ได้แก่ rotenone และ antimycin A และไมโทคอนเดรีย เมื่อเราเริ่มต้นปฏิกิริยาด้วย $0.092 \text{ mM tyramine}$ จะพบว่าอัตราการใช้ออกซิเจนของไมโทคอนเดรียจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (0.031) ซึ่งแสดงว่ามีการใช้ออกซิเจนไปในปฏิกิริยา oxidative deamination ของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส และเพื่อเป็นการยืนยันว่าการใช้ออกซิเจนของไมโทคอนเดรียใน reaction chamber เกิดจากการทำงานของเอนไซม์นี้จริง จึงเติม $5.1 \times 10^{-5} \text{ M clorgyline}$ ซึ่งเป็น monoamine oxidase inhibitor ลงใน reaction chamber แล้ว incubate กับไมโทคอนเดรียเป็นเวลา 1 นาที แล้วจึงเริ่มต้นปฏิกิริยาด้วย 0.092 tyramine ดังแสดงด้วย tracing B จะเห็นได้ว่า อัตราการใช้ออกซิเจนของไมโทคอนเดรียไม่ได้เพิ่มสูงขึ้นเช่นที่แสดงใน tracing A แสดงว่าการใช้ออกซิเจนของไมโทคอนเดรียใน reaction chamber เกิดจากการทำงาน

เอนไซม์ โมโนเอมีน ออกซิเดส ซึ่งสามารถยับยั้งได้ด้วย clorgyline ซึ่งเป็น MAO inhibitor tracings C, D และ E แสดงถึงผลของ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$, $5 \mu\text{M Cd}^{2+}$ และ $5 \mu\text{M Pb}^{2+} + 5 \mu\text{M Cd}^{2+}$ ต่อการทำงานของเอนไซม์นี้ตามลำดับพิจารณาจาก tracing จะเห็นผลในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้ ทั้งเมื่อให้โลหะหนักอย่างเดี่ยว และเมื่อให้ร่วมกันเมื่อทำการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4 การทดลอง โดยใช้ $1-10 \mu\text{M Cd}^{2+}$ เพียงอย่างเดียว และเมื่อให้ร่วมกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้ แล้วนำมาวาดกราฟ ดังรูปที่ 16 พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติออกมาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการได้รับ Cd^{2+} อย่างเดียวกับการได้รับร่วมกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ อย่างเดียว กับการได้รับร่วมกับ $1-10 \mu\text{M Cd}^{2+}$ จะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทุกความเข้มข้นของ Cd^{2+} แสดงด้วยเครื่องหมาย $\blacktriangle$ ($P < 0.05$) ในรูปที่ 16 และเห็นได้ว่าการได้รับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ เพียงอย่างเดียวจะมีผลยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้มากกว่าการได้รับร่วมกับ Cd^{2+} และเห็นแนวโน้มการต้านฤทธิ์การยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้ระหว่าง Pb^{2+} และ Cd^{2+} อย่างชัดเจน

3.2 ผลของตะกั่วและปรอทต่อการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส แสดงเป็น oxygraph tracing ในรูปที่ 17 tracing A และ B แสดง control response ของไมโทคอนเดรีย เมื่อไม่มี clorgyline และเมื่อ preincubate ด้วย $5.1 \times 10^{-5} \text{ M clorgyline}$ ตามลำดับ ดังได้อธิบายแล้วในข้อ 3.1 tracing C, D และ E แสดงผลของ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$, $5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ และ $5 \mu\text{M Pb}^{2+} + 5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ ต่อการทำงานของเอนไซม์นี้ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจาก tracing จะเห็นผลในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้โดยโลหะหนัก และเมื่อทำการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4 การทดลองโดยใช้ $1-10 \mu\text{M Hg}^{2+}$ เพียงอย่างเดียว และเมื่อให้ร่วมกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละของการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้แล้วนำมาวาดกราฟดังรูปที่ 8 พร้อมทั้งทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติออกมา เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการได้รับ Hg^{2+} อย่างเดียว และเมื่อให้ร่วมกับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ อย่างเดียวกับการได้รับร่วมกับ $1-10 \mu\text{M Hg}^{2+}$ จะพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทุกความเข้มข้นของ Hg^{2+} แสดงด้วยเครื่องหมาย $\blacktriangle$ ($P < 0.05$) ในรูปที่ 18 และเห็นได้ว่าการได้รับ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ เพียงอย่างเดียวจะมีผลยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้มากกว่าได้รับร่วมกับ Hg^{2+} ซึ่งเป็นแนวโน้มที่สังเกตได้ เช่นเดียวกับกรณี $\text{Pb}^{2+} + \text{Cd}^{2+}$

3.3 ผลของโลหะหนักที่นำมาศึกษาเมื่อให้อย่างเดี่ยวและเมื่อให้ร่วมกันต่อฤทธิ์ของ clorgyryne ในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส เมื่อใช้ tyramine เป็นสับสเตรท

จากผลการทดลองในข้อ 3.1 และ 3.2 พบว่าโลหะหนักทั้งสามชนิดที่นำมาศึกษาได้แก่ Pb^{2+} , Cd^{2+} และ Hg^{2+} นั้นต่างก็มีฤทธิ์ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส ดังนั้นจึงได้ทำการศึกษาต่อไปถึงผลของโลหะหนักเหล่านี้ต่อการทำงานของเอนไซม์ดังกล่าว เมื่อไมโทคอนเดรียถูก preincubate ด้วย clorgyryne ซึ่งเป็น MAO inhibitor ดังได้กล่าวถึงแล้วในข้อ 3.1 โดยจะใช้โลหะหนักทั้งสามชนิดที่ความเข้มข้น $5 \mu M$ ทั้งเมื่อให้อย่างเดี่ยว และเมื่อให้ $5 \mu M$ Cd^{2+} และ $5 \mu M$ Hg^{2+} ร่วมกับ $5 \mu M$ Pb^{2+} ทำการทดลองในแต่ละชุด 4 การทดลอง แล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติออกมา จะได้ผลการทดลองดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3 โดยตารางที่ 2 จะเป็นผลของ Pb^{2+} และ Cd^{2+} เมื่อให้อย่างเดี่ยว และให้ร่วมกัน ส่วนตารางที่ 3 จะเป็นผลของ Pb^{2+} และ Hg^{2+} เมื่อให้อย่างเดี่ยวและเมื่อให้ร่วมกัน จากตารางที่ 2 จะพบผลการเสริมฤทธิ์กับ clorgyryne อย่างมีนัยสำคัญเพียงกรณีเดี่ยวคือ $5 \mu M$ Pb^{2+} + $5 \mu M$ Cd^{2+} ส่วนตารางที่ 2 นั้นไม่พบว่าการเสริมฤทธิ์กับ clorgyryne อย่างมีนัยสำคัญในทุกการทดลอง

3.4 ผลของ dithiotheritol (DTT) ต่อการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส เมื่อถูกยับยั้งโดยโลหะหนักที่นำมาทำการทดลอง ทั้งเมื่อให้อย่างเดี่ยวและเมื่อให้ร่วมกัน เมื่อใช้ tyramine เป็นสับสเตรท

ผลการทดลองในตารางที่ 4 แสดงผลของ DTT ต่อการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส เมื่อถูกยับยั้งโดย $5 \mu M$ Pb^{2+} และ $5 \mu M$ Cd^{2+} อย่างเดี่ยวและเมื่อให้ร่วมกัน ค่าที่แสดงในตารางที่ 4 เป็นค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์โมโนเอมีน ออกซิเดส ได้จากการทดลองทั้งหมด 4 การทดลอง จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า 0.11 mM DTT เกือบไม่มีผลต่อการทำงานของเอนไซม์นี้เลย แต่สามารถมีผลลดการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้โดย $5 \mu M$ Pb^{2+} ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งกรณีที่เติมลงไปก่อนและหลังจากที่ไมโทคอนเดรียจะได้รับ $5 \mu M$ Pb^{2+} แล้วแสดงด้วยเครื่องหมาย * ($P < 0.05$) อย่างไรก็ตามในกรณีของ $5 \mu M$ Cd^{2+} นั้นพบแนวโน้มในการที่ 0.11 mM DTT

จะสามารถลดผลการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้ได้ ถึงแม้ว่าจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติก็ตาม

ตารางที่ 5 เป็นผลที่ได้จากการทดลองในทำนองเดียวกัน แต่ใช้ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ และ $5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ ทั้งเมื่อให้อย่างเดียวและเมื่อให้ร่วมกัน จะพบว่า 0.11 mM DTT สามารถลดการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นี้ได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังกรณีต่อไปนี้เป็นคือ เมื่อเติม 0.11 mM DTT ลงไปก่อนที่ไมโทคอนเดรียจะได้รับ $5 \mu\text{M Hg}^{2+}$ หรือ $5 \mu\text{M Hg}^{2+} + 5 \mu\text{M Pb}^{2+}$ แสดงโดยเครื่องหมาย * ($P < 0.05$)

4. ผลของโลหะหนักที่นำมาศึกษาต่อการทำงานของเอนไซม์ ATPase ของไมโทคอนเดรีย

จากผลการวิจัยในข้อ 1 พบว่าโลหะหนักทั้งสามชนิดมีผลกระตุ้น state 4 respiration ได้ ทั้งในกรณีที่เมื่อให้อย่างเดียวและให้ร่วมกัน ซึ่งผลดังกล่าวชี้แนะว่าโลหะหนักเหล่านี้มีผลกระตุ้นเอนไซม์ ATPase ของไมโทคอนเดรีย ดังนั้นจึงได้ทดสอบผลของโลหะหนักต่อการทำงานของเอนไซม์ ATPase ของไมโทคอนเดรีย โดยจะได้ศึกษาถึงผลของโลหะหนักต่อเอนไซม์นี้เมื่อถูกกระตุ้นด้วย CCCP ซึ่งเป็นสารอันคัปปลิง และไม่ถูกกระตุ้นด้วย CCCP

4.1 ผลของแคดเมียมและปรอทเมื่อให้อย่างเดียวและเมื่อให้ร่วมกับตะกั่วที่มีต่อการทำงานของเอนไซม์ ATPase ของไมโทคอนเดรีย ที่ถูกกระตุ้นด้วย CCCP

รูปที่ 19 เป็น tracings ที่ได้จากการวัดจำนวน H^+ ที่เพิ่มขึ้นใน medium ดังได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 แล้ว tracing A แสดงถึง control ATPase activity ของไมโทคอนเดรียซึ่งถูกกระตุ้นด้วย $0.1 \mu\text{M CCCP}$ เมื่อ preincubate ไมโทคอนเดรียด้วย $0.1 \mu\text{M CCCP}$ แล้วเริ่มปฏิกิริยาด้วย 6.04 mM ATP จะมี H^+ เพิ่มขึ้นใน medium จากปฏิกิริยา $\text{ATP} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{ADP} + \text{Pi} + \text{H}^+$ ส่วน tracing B แสดง endogenous hydrolysis ของ ATP ซึ่งแสดงถึงการทำงานของเอนไซม์ ATPase ซึ่งเกิดขึ้นอยู่แล้วแม้จะไม่ถูกกระตุ้นด้วยสารใดก็ตามจะเห็นได้ว่า H^+ ที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น tracing C แสดงถึงผลของ oligomycin ซึ่งเป็นตัวยับยั้งปฏิกิริยาฟอสฟอริลเลชัน จะเห็นได้ว่า oligomycin สามารถยับยั้งฤทธิ์ของ CCCP ในการกระตุ้นเอนไซม์ ATPase ได้ ส่วน tracing D, E และ F แสดงถึงผลของ $5 \mu\text{M Pb}^{2+}$, $5 \mu\text{M Cd}^{2+}$ และ $5 \mu\text{M Pb}^{2+} + 5 \mu\text{M Cd}^{2+}$ ตามลำดับ จาก tracings ดังกล่าวจะเห็นแนวโน้มในการกระตุ้นเอนไซม์ ATPase ได้

ทั้งเมื่อให้อย่างเดียวและให้ร่วมกันเมื่อทำการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4 การทดลอง แล้วหาค่าเฉลี่ยของ H^+ ที่เพิ่มขึ้นใน medium จะได้ผลดังตารางที่ 6 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติออกมาพบว่าโลหะหนักที่นำมาศึกษาทั้งสามชนิดที่ระดับ $5 \mu M$ สามารถกระตุ้นเอนไซม์ ATPase ได้อย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อให้ $5 \mu M Pb^{2+}$ ร่วมกับ $5 \mu M Cd^{2+}$ หรือ $5 \mu M Hg^{2+}$ ก็จะสามารถกระตุ้น ATPase ได้อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเทียบกับ control response ที่ถูกกระตุ้นด้วย CCCP และเมื่อเปรียบเทียบกรณีที่ไม่โตคอนเดรียได้รับโลหะหนักอย่างเดียวกับได้รับร่วมกัน จะพบว่าเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการได้รับ $5 \mu M Pb^{2+}$ อย่างเดียว และเมื่อให้ร่วมกับ $5 \mu M Cd^{2+}$ หรือ $5 \mu M Hg^{2+}$ จะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกรณี ดังแสดงด้วยเครื่องหมาย $\blacktriangle$ ($P < 0.05$) ในตารางที่ 6 แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการได้รับ $5 \mu M Hg^{2+}$ เพียงอย่างเดียว และเมื่อให้ร่วมกับ $5 \mu M Pb^{2+}$ จะไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกรณีเปรียบเทียบ $5 \mu M Cd^{2+}$ เมื่อให้อย่างเดียว และเมื่อให้ร่วมกับ $5 \mu M Pb^{2+}$ จะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงด้วยเครื่องหมาย $*$ ($P < 0.05$) ในตารางที่ 6

4.2 ผลของแคดเมียมและปรอทเมื่อให้อย่างเดียวและเมื่อให้ร่วมกับตะกั่วที่มีต่อการทำงานของเอนไซม์ ATPase ของไมโทคอนเดรีย

รูปที่ 20 แสดง tracings ของผลการทดลองเช่นเดียวกับข้อ 4.1 แต่ในขั้นตอนนี้จะศึกษาผลของโลหะหนักที่มีต่อ ATPase activity ของไมโทคอนเดรีย โดยไม่มี CCCP รวมอยู่ด้วย เพื่อดูว่าโลหะหนักดังกล่าวมีผลกระตุ้น ATPase ด้วยตัวมันเองหรือไม่ tracing A แสดงถึง endogenous ATP hydrolysis ของไมโทคอนเดรียที่ใช้ในการทดลองโดยไม่มีโลหะหนักรวมอยู่ด้วย และเป็น control response สำหรับการทดลองนี้ด้วย ส่วน tracings B, C และ D จะแสดงถึงผลของ Pb^{2+} , Cd^{2+} และ Hg^{2+} ที่ระดับ $5 \mu M$ ตามลำดับ จะเห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ tracing A แล้วจะเห็นแนวโน้มว่ามีการกระตุ้น ATPase ค่อนข้างชัดเจน ในกรณีของ $5 \mu M Cd^{2+}$ และ $5 \mu M Hg^{2+}$ ส่วน tracings E และ F แสดงถึงผลของ $5 \mu M Pb^{2+}$ เมื่อให้ร่วมกับ $5 \mu M Cd^{2+}$ และ $5 \mu M Hg^{2+}$ ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ tracing A แล้วจะเห็นผลการกระตุ้นเอนไซม์ ATPase เมื่อทำการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 4 การทดลอง แล้วหาค่าเฉลี่ยของ H^+ ที่เพิ่มขึ้นใน medium เช่นเดียวกับข้อ 4.2 จะได้ผลดังแสดงในตารางที่ 7 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติออกมาพบว่า ในกรณีนี้โลหะหนักทั้ง 3 ชนิด ที่ระดับ $5 \mu M$

สามารถกระตุ้นเอนไซม์ ATPase ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อให้ $5 \mu\text{M}$ Hg^{2+} หรือ $5 \mu\text{M}$ Cd^{2+} ร่วมกับ $5 \mu\text{M}$ Pb^{2+} จะเสริมฤทธิ์ในการกระตุ้นเอนไซม์นี้ ได้อย่างมีนัยสำคัญไม่ว่าจะเปรียบเทียบกับตัวมันเองหรือกับ $5 \mu\text{M}$ Pb^{2+} ดังแสดงด้วย เครื่องหมาย * และ $\blacktriangle$ ($P < 0.05$) ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย